БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 249 (2027). | 20 декабрь, чоршанба 1961 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Дала ишларини конвейер усулида ташкил этайлик!

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ—ШУДГОР ҚИЛ

Оржоникидзе районидаги Хрушчев номли колхознинг 6-бригадаси аъзолари шудгорлашни сифатли ўтказиб мўл ҳосилга замин яратмоқдалар. Суратда: бригадада шудгорлаш пайти.
А. Абалян фотоси.

ЧОРВАДОРЛАРИМИЗНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

Ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига сўйилган вазнда 75 центердан, қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектарига 16 центнердан гўшт етиштирайлик. Пахта ҳам, гўшт ҳам, сут, тухум, жун ҳам мўл бўлсин. Яхши кийимга яхши овқат ярашади.

Пахтакор республикалар вакилларининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгашида ўртоқ Н. С. Хрушчев қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига ана шундай вазифани қўйди. Бу шарафли вазифани бажариш ҳар бир қишлоқ меҳнаткашининг, ҳар бир совет ватанпарварининг жанговар бурчидир. Областимиз чорвадорлари етти йилликнинг учинчи йилида бу соҳада дастлабки ютуқни қўлга киритдилар. Областда гўшт сотиш плани муддатидан илгари бажарилди.

Лекин бу, албатта, аҳолининг ўсиб бораётган талабларини қондира олмайди. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, агар мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилса, гўшт етиштиришни 2—3 баравар кўпайтириш, партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган жанговар вазифани муваффақиятли бажариш мумкин. Мисол учун Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозни олайлик. Колхоз шу йилнинг ўзидаёқ ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 53 центнердан ва қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига сўйилган вазнда 34 центнердан гўшт етиштирди. Колхоз эришаётган ютуқларнинг сири нимада?

Хўжаликда қўйчилик етакчи тармоқ ҳисобланади. Ҳозиргача давлатга пландаги 125 тонна ўрнига 170 тонна гўшт сотилган бўлса, шунинг 140 тоннасини қўй гўшти ташкил этади. Бир килограмм қўй гўшти 24 тийинга тушди. Бунда ҳеч бир «сир» йўқ. Ҳамма гап шундаки, қўйлардан кўпроқ эгизак қўзи олиш учун ҳаракат қилинади. Бунинг учун эса улар доим семиз ҳолда боқилади. Давлатга фақат семиз мол топширилади. **Бу йил ҳар бир қўйнинг ўртача оғирлиги 50 килограммданга тўғри келди. Ана шунинг ўзидан 11—12 тонна қўшимча гўшт сотилди.**

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов раислик қилаётган Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари ҳам пахтачилик билан бир қаторда чорвачиликни ривожлантиришда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли, «Политотдел» колхозлари ва Янгиер районидаги 1-«Боёвут» совхози сингари хўжаликлар ҳам пахта етиштиришни гўшт етиштириш билан узвий равишда боғлаб олиб бориб, жуда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Афсуски, кўпгина колхоз ва совхозларда гўшт, сут етиштириш йўлида қилинаётган ишлар кишини қаноатлантирмайди. Областимизда ҳалигача сут сотиш планининг бажарилмаганлиги ҳам буни кўрсатиб турибди.

Оққўрғон районининг раҳбарлари йил бошида давлатга 1300 тонна гўшт, 1990 тонна сут етказиб берамиз, ҳар бош соғин сигирдан кам деганда 1500 литрдан сут оламиз, деб тантанали ваъда берган эдилар. Мана янги йил ҳам яқинлашиб келаяпти. Лекин фактлар район раҳбарларининг иши бошқаю, сўзи бошқа эканлигини кўрсатмоқда. Ҳозиргача атиги 900 тонна гўшт сотилди. Соғин сигирлардан сут соғиб олиш ҳам талабга жавоб бермайди. Айниқса, Калинин номли колхоз районни орқага тортмоқда. Бу колхозда 38 тонна ўрнига эндигина 9 тоннага яқин гўшт сотилди. Ҳар бир сигирдан эса ўртача 444 килограммдан сут соғиб олинибди. Ахир мавжуд 130 сигирдан атиги 20 бош бузоқ олинганлиги, гўшт етиштиришнинг манбаи чўчқачилик ҳалигача йўлга қўйилмаганлигини нормал ҳол деб бўладими?

Бундай аҳволнинг ортиқча давом этишига тоқат қилиб бўлмайди. Район раҳбарлари бундай колхоз раҳбарларига сўзда эмас, амалда талабчанликни кучайтирсинлар. Улардан ўзларига топширилган участкадаги ишни партия ва давлат нуқтаи назаридан бажарилишини талаб этсинлар. Олинган план ва мажбуриятларнинг бажарилишига ана шундай инсофсизларча муносабатда бўлаётган кишиларга қаттиқ чора кўриш лозим.

Ҳозир чорвадорларимиз ҳаётида энг масъулиятли кунлар бошланди. Бир қатор колхоз ва совхозларда қиш мавсуми бошланиши билан соғин сигирлардан олинадиган сут камайиб кетади. Моллар ориқлатиб қўйилади. Партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган жанговар вазифани бажариш учун чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, бунинг учун эса ҳар бир қулай имкониятдан фойдаланиш зарур.

Колхоз ва совхозларда чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш юзасидан зарур чоралар кўрилиши керак. Камайиб кетган чорва сонини тезда тўлдириш, туёғни кўпайтириш ва урчитиш ишларини бир-бири билан мувофиқлаштириб олиб бориш лозим.

Гўшт ва сут етиштиришнинг ўсиши озуқага боғлиқ. Озуқа бўлса, ундан тежаб-тергаб фойдаланилса мол ҳам кўпаяди, гўшт, сут ҳам кўпаяди. Демак, шундай экан, чорва қишлови бошланган ҳозирги синов кунларида жамғарилган ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш, унинг исроф бўлишига сира ҳам йўл қўймаслик муҳим аҳамиятга эга. Ҳозир қиш кунларининг илиқ келаётганидан фойдаланиб ҳали ремонтдан чиқмаган молхоналар, сигирхоналарни тўла ремонт қилиб олиш лозим. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари фермаларда, яйловларда меҳнат қилаётган чорвадорларнинг унумли ишлаши учун барча шароитларни яратиб беришлари лозим.

Етти йилликнинг тўртинчи йилидаги вазифаларимиз аниқ ва равшан. Пахта етиштиришни кўпайтириш учун зарур чораларни кўриш билан бирга гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаш учун ҳам курашайлик!

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ЯНАДА ОШИРАМИЗ

Колхозимиз пахтакорлари бир неча йилдан буён йиллик пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажариб келмоқда. Далаларимизда бу йил ҳам ҳосил мўл бўлди. Йиллик планимизни улуғ партиямизнинг XXII съезди давом этаётган кунларда шараф билан бажардик. Ҳозиргача 1305 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29 ўрнига 30 центнердан ошириб ҳосил кўтардик.

Бу муваффақият осонликча қўлга киритилмади, албатта. Фидокор колхозчиларимиз эрта кўкламдан бошлабоқ бир тан, бир жон бўлиб, аҳиллик билан меҳнат қилдилар. Биз далачилик бригадаларида агротехника тадбирларини тўғри ва ўз вақтида амалга оширилишига жиддий эътибор бердик.

Кўп йиллик тажрибамизга суяниб, бу йил ҳам далаларимизда техникадан унумли фойдаланишга жиддий эътибор бердик. Ерни экишга тайёрлашда ҳам, ғўза парваришида ҳам, йиғим-терим палласида ҳам механизмлардан тўлароқ фойдаланишга, қўл меҳнатини имкони борича камайтиришга ҳаракат қилдик.

Озиқлантириш, суғориш ва культивация бир-бирига боғлаб ўтказилгани натижасида сув танқис келган бу йилги шароитда ҳам ҳосил элементларининг тўкилишига йўл қўйилмади. Меҳнатсевар сувчиларимиз ишни қатъий режа асосида олиб бордилар.

Пахтакорларимиз йиғим-теримга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрдилар. Терим машиналари ишга ўз вақтида шайлаб қўйилди. Ҳосилимиз барвақт етишди, йиғим-теримга уюшқоқлик билан киришдик.

Дастлабки кунларданоқ колхозимизда кўп минг килограммчилар ҳаракати кенг қулоч ёйди. 150 дан ортиқ чевар теримчи хирмонга 7—10—15 тонна ва ундан ҳам кўпроқ «оқ олтин» тўкди.

Мўл пахта ҳосили етиштириш ва уни йиғиб-териб олишда коммунистларимиз жонбозлик кўрсатиб ишладилар. 11 бригадага коммунистлар бошчилик қилади. Бу бригада аъзолари мўл ҳосил етиштиришда бошқаларга ўрнак бўлдилар, йиллик планни биринчи бўлиб бажардилар.

Колхозимизда бу йил ҳам машина теримига жиддий эътибор берилди. 500 тонна ўрнига 544 тонна пахта зангори кемалар ёрдамида териб олинди.

Колхозимизда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрланмоқда, ерлар сифатли шудгор қилиниб, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқилмоқда.

Районимиз бўйича 1962 йилда гектаридан кам деганда 25 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилинди. Бу курашга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшамиз. Колхозчиларимиз келгуси йили гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» кўтариш мақсадида ҳозирданоқ астойдил бел боғлаб амалий ишга киришдилар.

И. АҲМЕДОВ,
Чиноз районидаги «ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг раиси.

«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ва «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газеталарида қишлоқ хўжалиги бўйича халқ университети

Тошкент область партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ «Ташкентская правда» ва «Тошкент ҳақиқати» газеталарининг саҳифаларида қишлоқ хўжалиги бўйича халқ университети очилади. Университетнинг вазифалари энг яхши колхоз ва совхозларнинг, шунингдек пахтакорлар, механизаторлар, маккажўхорикорлар, чорвадорлар, сабзавотчилар, лубкорлар, боғбонлар ва соҳибкорларнинг илғор тажрибаларини пропаганда қилиш ва ҳаётга татбиқ этишдан иборатдир.

Университетнинг Совети тасдиқланди. Совет составига амалий ишда катта тажриба орттирган олимлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари, механизаторлар ва пахтакорлар киритилди.

«Ташкентская правда» ва «Тошкент ҳақиқати» газеталарининг редакциялари **колхоз раислари ва совхоз директорларидан, бригада бошлиқлари ва механизаторлардан, пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларининг усталаридан университет ишида актив қатнашишни, ўқишни ташкил қилиш ва машғулотларнинг планларини тузиш юзасидан ўз маслаҳатлари ва таклифларини юборишни сўрайдилар.**

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА 11 ОЙ ДАВОМИДА ҲАР БИР СИГИРДАН ЎРТАЧА СОҒИБ ОЛИНГАН СУТ

Районлар номи	Соғиб олинган сут (килограмм ҳисобида)	1960 йилда соғиб олинган сутга нисбатан процент ҳисобида
Оққўрғон	1162	108,3
Оҳангарон	972	84,7
Бекобод	1166	94,2
Бўстонлиқ	1345	107,2
Бўка	998	81,9
Юқори Чирчиқ	1499	90,5
Гулистон	978	87,0
Комсомол	934	87,1
Калинин	2210	89,4
Қуйи Чирчиқ	1355	94,4
Оржоникидзе	2143	82,6
Пискент	1240	103,9
Ўрта Чирчиқ	1231	97,2
Сирдарё	1168	99,7
Чиноз	2390	98,6
Янгийўл	1872	105,4
Янгиер	1114	81,7
Бундан ташқари совхозлар:		
«Малик»	3147	93,4
«Фарҳод»	2084	138,9

ҚАТИ ОЧИЛГАН ГАПЛАР...

Кечки пайт. «Коммунизм» колхозининг идорасида бир неча киши ўзаро суҳбатлашиб ўтирарди. Улар орасида колхоз мироби Мамажон Ўринбоев, район суғориш системасининг мироби Ажиев, колхоз партия ташкилотининг секретари Жўрабой Эргашев, тракторчилар табелчиси Чехладзе ва бошқа ўртоқлар бор эди. Ҳозиргача пахта тайёрлаш плани қанча бажарилгани, колхозда ҳар гектар ердан неча центнердан ҳосил олингани тўғрисида гап бошланган эди, уларнинг юзида уятчанг кулги ва ийманиш аломатлари пайдо бўлди. Кимдир гапнинг пўстқалласини айтиб қўяқолди.

— Пландан ҳам, центнердан ҳам оғиз очманг. Бўлмаса гапнинг қати очилиб кетади.

— Қати очилса гапингиз шамоллаб қолмас, дангал гапиравернинг, касални яширса иситмаси ошкор қилади,— деди қаторда ўтирганлардан бири.

— Шуни билишга кўзингиз учиб турган бўлса айтиб қўяқолай,— деди яна биров.— Гапнинг лўндаси шуки, икки йиллик ҳосил бир ерга қўйилса бу йилги план бажариларди. Энди тушунарлими?

Ўтирганлар кулишди. Лекин бу кулгининг замирида аччиқ киноя ва қочирим бор эди. Секретарь йигит ҳар қайси бригадада гектаридан олинган ҳосилни ҳисоблаб чўт қоқарди. Унга биров луқма ташлади.

— Ўртоқ Картаев бошлиқ 6-бригадада гектаридан неча центнердан ҳосил олинибди?

Секретарь қисқа жавоб берди.

— Номерига тўғри.

— Олти центнерданми? Қойил!

Савол-жавоблар, қочиримлар, кинoялар шу хилда давом этаверди. Нега? Чунки колхоз бўйича бу йил 1270 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 12 центнердан ҳосил олинди. Т. Картаев, Х. Сиддиқов, Б. Усмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса ҳар гектар ердан олинган ҳосил 6—8 центнердан ошмади.

Бир вақтлар Гулистон районидаги «Коммунизм» колхози ҳосилдорликда илғор хўжаликлардан ҳисобланарди. 1956 йили ҳатто колхоз бўйича ҳар гектар ердан 29 центнердан ошириб ҳосил олинган эди. Ҳозир эса ҳосилдорлик 12 центнерга тушиб қолди.

—Илгари,—дейди ўртоқ Чехладзе,—пахтага ишлов бериш роса маромига етказиларди. Ер ҳайдалганда ҳам, ғўза чопилганда ҳам чуқурлигини чўп билан ўлчаб кўрардик.

Суҳбатга эшикдан эндигина кириб келган кекса колхозчилардан Носиржон ота Абдуллаев қўшилди.

— Ишлов ҳам маромига етказилар эди-ю, лекин шу билан бирга ернинг шўрини йўқотиш учун қаттиқ иш олиб бориларди. Агар ернинг шўри бир йил ювилмай қолса, уни кейин тузатиб олиш жуда қийин. Анову қўриққа айланиб қолган ерни қаранг, ўша ердан ҳам юқори ҳосил олинарди. Бир йил шўри ювилмай қолганидан кейин илгаригидек ҳосил бермай қўйди. Шўр ювишда гап кўп.

Демак, бу гаплардан колхозда ҳосилдорликнинг пасайиб кетишига янги нав «47—27» уруғи экилгани эмас, балки ернинг шўри неча йиллардан бери сифатсиз ювилгани, баъзан эса бутунлай ювилмай қолиб кетгани, бунинг устига агротехника тадбирлари наридан-бери ўтказилгани, ер ости сувларини қочириш учун мелиоратив тадбирлар амалга оширилмагани сабаб бўлаётир.

Тўғри, бу йил давлат томонидан колхозда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. Колхоз территориясидаги 25 километр узунликдаги зовурлар экскаваторлар билан тозаланди. Энди гап колхоз ўз кучи билан ернинг шўрини ювишда қолган. Лекин бу масалада ҳам колхозда қилинаётган ишларни мақтаб бўлмайди. Колхоз раиси ўртоқ Маҳкам Усмонов «бизнингча шўр ювиш сифатли ўтказилаяпти», дейди. Ҳақиқатда эса аҳвол бошқача. Бу ерда ўқариқ ва пол олинмай ёппасига сув қўйилаётир. Натижада бир ерда сув бўлса, иккинчи жойда йўқ. Баъзан далада сувчилар кўринмайди. Б. Усмонов бошлиқ 12-ва Ш. Шарафуддинов бошлиқ 5-бригадаларда ерга қўйилган сув зовурга оқиб ётибди. 5-бригададаги «К-12—25» ариғини сув ювиб кетган. Натижада колхознинг 2-бригадасига сув ўтмаётир.

Идорага бир чол кириб келди. У молхона олдидаги ариқдан 700 литр сув оқаётганини, агар олди олинмаса ариқ бузилишини, кейин 40—50 кишининг овора бўлишини айтди. Колхоз мироби Ўринбоев «бу камчиликни эртага тузатамиз» деди.

—Қачонгача эртага-эртага дейсизлар, ахир мен колхознинг фойдасини гапиряпман-ку,—деб хуноб бўлди чол.

Бу фактлар «Коммунизм» колхозида шўр ювиш қандай аҳволда эканини яққол кўрсатиб турибди. Афсуски, бу каби аҳвол райондаги бошқа колхозларда ҳам юз бераётир. Ўртоқ Брухтий раислик қилаётган «Октябрь» колхози тажриба-намуна хўжалиги ҳисобланади. Бу ерда ҳам шўр ювиш наридан-бери ва сифатсиз ўтказилаётир. 1-ва 4-бригадаларда шўр ювилаяпти.

«Коммуна» колхозининг 2-ва 7-бригадаларида шўр ювиш учун қўйилган сув зовурга тушиб кетаяпти, ҳосилдорлик кескин пасайиб кетган «XXII партсъезд» колхозининг 2-бригадасида номигагина шўр «ювилаяпти». «Ленинград» колхозининг 4-бригадасида сувчини кундузи чироқ ёқиб ҳам топиб бўлмайди. Қаерга борсангиз шу хилдаги фактларга дуч келасиз.

Гулистон районида ғалвир сувдан кўтарилди. Пахта тайёрлаш плани 76,5 процент бўлди. Кейинги бир неча йил давомида районда ҳосилдорлик кескин камайиб кетди. 1959 йилда районда ҳар гектар ердан 21 центнердан ҳосил олинган бўлса, ундан кейинги йилларда 13—14 центнердан ҳосил олинадиган бўлиб қолди.

Районда бу йил 10610 гектар ернинг шўри ювилиши керак. Шундан ҳозиргача 6243 гектар ернинг шўри ювилди, деган маълумот бор. Бу рақамга ишониш қийин. Район ижроия комитетининг раис ўринбосари ўртоқ Ғайниддинова «Коммунизм» колхозида 820 гектар ернинг шўри ювилди, деб айтди. Лекин колхозга бориб танишилганда фақат 530 гектар ернинг шўри ювилгани маълум бўлди.

Райондаги ўртоқлар, илгари чигит экиб келинган 15217 гектар ердан ҳозир 3593 гектари бутунлай яроқсиз бўлиб қолган, у ерларга чигит экиб бўлмайди дейдилар. Шунинг учун раҳбарлар бу ерларни пландан чиқариб ташлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Келгуси йил ҳосилининг тақдири шу кунларда ҳал қилинади. Ҳосилдорликни оширишнинг асосий факторларидан бири шўр ювиш эканини унутмаслик керак. Аччиқ сабоқлардан хулоса чиқариш пайти келди.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ШУДГОРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг меҳнаткашлари келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрламоқдалар. Колхозда ҳаммаси бўлиб 500 гектар ер шудгор қилиниши лозим эди. Ғайратли, ишнинг кўзини билган механизаторларимиз шу ерларнинг ҳаммасини шудгорлаб қўйдилар.

Тракторчилардан А. Қаюмов, Н. Маҳкамов ва Р. Абдусаломов ўртоқлар смена нормаларини 140—150 процентга етказиб адо этдилар ва бошқаларга ўрнак кўрсатдилар. Ҳамма майдонлар 30 сантиметр чуқурликда сифатли шудгор қилинди.

Райондаги Охунбобоев номли колхозда ҳам шудгорлаш ишлари анча барвақт бошлаб юборилган эди. Ҳозир бу колхоз ҳам шудгорлаш планини тўла бажарди.

А. ЭШМАТОВ.

ПАХТА — МИЛЛИЙ ИФТИХОРИМИЗ

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 19 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН
МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0.02	123.97
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	0,01	120,36
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,03	107.06
ЯНГИЕР	0.04	105.87
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0.01	102.18
ЧИНОЗ	—	100.82
ЯНГИЙЎЛ	0.02	100,17
ПИСКЕНТ	—	100.09
Комсомол	0.03	96.78
Бўка	0.03	94.34
Сирдарё	0.07	94.06
Оққўрғон	0.07	92.89
Бекобод	0.03	88.17
Гулистон	0.06	76.71
Область бўйича	0.03	97.83

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Киевга келди

КИЕВ, 19 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Украина Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ишида қатнашмоқ учун бугун Киевга келди.

Киев вокзалида ўртоқ Н. С. Хрушчевни Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорний, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. С. Коротченко ҳамда Украина Коммунистик партияси ва ҳукуматининг бошқа раҳбарлари кутиб олдилар.

МАҲАЛЛИЙ САНОАТ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚНИ БАЖАРДИ

Ўзбекистон маҳаллий саноатининг меҳнаткашлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини бажардилар. 1960 йилнинг шу давридагига нисбатан халқ истеъмоли учун 8,2 процент кўпроқ мол тайёрланди.

Ип газлама, ички ва устки трикотаж, сунъий ва қаттиқ чармлар, кроватлар, электр установкалари ва пластмасса буюмлар, миллий музика асбоблари ва бошқа товарлар ишлаб чиқариш юзасидан берилган йиллик топшириқ ошириб бажарилди. Буюмларнинг 100 дан кўпроқ янги хили чиқарила бошлади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқлар ошириб бажарилди. Бу муваффақиятлар КПСС XXII съезди шарафига зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, корхоналарнинг техникасини яхшилаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш йўли билан қўлга киритилди.

Маҳаллий саноат корхоналари бу йил маиший хизмат кўрсатадиган 14 комбинат, химчистка фабрикаси қурдилар, 350 устахона ва ателье ташкил қилдилар. Йил охиригача пландан ташқари кўп маҳсулот ишлаб чиқарилади. (ЎзТАГ).

ҚАСАБА СОЮЗЛАРИ ЖАҲОН КОНГРЕССИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова касаба союзлари V Жаҳон конгрессининг Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган бир группа қатнашчиларини 19 декабрь эрта билан қабул қилди.

Ўртоқ Насриддинова меҳмонларни конгресс ишининг муваффақиятли тугалланганлиги билан самимий табриклаб, уларнинг илтимосига мувофиқ, Ўзбекистон ССРнинг давлат тузилиши тўғрисида, Совет ҳокимияти йилларида республика экономикаси ва маданиятида рўй берган улуғвор ўзгаришлар тўғрисида, ўзбек хотин-қизларининг ижтимоий ҳаётдаги роли ҳақида гапириб берди. Ўртоқ Насриддинова Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш истиқболларига батафсил тўхталиб, КПСС XXII съездининг қарорлари, бу съездда қабул қилинган коммунистик қурилиш Программаси республика меҳнаткашларини янги зафарларга илҳомлантирмоқда, деди.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнат конфедерациясининг бош секретари Чан Зань Туен Ё. С. Насриддинованинг мазмундор гаплари учун меҳмонлар номидан унга ташаккур изҳор қилди. Ўтмишда қолоқ бўлган ўлканинг шунчалик тез ривожланиб, яшнаган республикага айланишини фақат Совет ҳокимияти, социалистик тузумгина таъминлай олганлигига шак-шубҳа йўқ, деди у.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. С. Саҳибоев, Ўзбекистон касаба союзлари советининг секретари И. М. Парамошкин ҳозир бўлдилар.

Чет эл касаба союз вакиллари куннинг иккинчи ярмида Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар. (ЎзТАГ).

БИНОКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Жанубий Мирзачўл канали ва янги ўзлаштирилаётган ерларда кенг кўламда ирригация тармоқлари қурилишини олиб бораётган «Голодностепгэсстрой» қурилиш бошқармасининг меҳнатсевар коллективи ажойиб ғалабани қўлга киритди. Йил бошидан бери фидокорона ишлаш, мавжуд бинокорлик машина ва механизмларидан унумли фойдаланиш, илғор иш методларини кенг қўлланиш туфайли йиллик план муддатидан деярли бир ой илгари бажарилди. Ўтган 11 ой давомида ўнларча миллион сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун муваффақиятли курашаётган Жанубий Мирзачўл канали участкаси бинокорлари ишда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Участка коллективи йиллик қурилиш ишлари планини бошқармада биринчи бўлиб бажариб, 20 ноябрдан бери келаси йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Участканинг азамат қурувчилари каналнинг 34 километр узунликдаги иккинчи навбатини январь ойидан кечикмай қуриб битказиш йўлида бир тан бир жон бўлиб ишламоқдалар.

Узбекистон трактор-йиғув заводи 1-цехнинг ўртоқ В. Шеин бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасининг аъзолари ишлаб чиқариш топшириқларини орттириб адо этиш билан бирга маҳсулотнинг аъло сифатли бўлиши учун ҳам курашаётирлар. Ҳар бир ишланган деталь даставвал бу ерда ўзаро контролдан ўгади. Суратда: бригада бошлиғи В. Шеин фрезеровкачи А. Рибин тайёрлаган деталнинг сифатини текширмоқда.

А. Абалян фотоси.

Медицина тармоқлари янада кенгаяди

Областимизнинг шаҳар ва районларида 1961 йилнинг ўтган ўн бир ойи ичида аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, янги касалхоналар қуриш, койкалар сонини кўпайтириш юзасидан қандай ишлар қилинди? Шундай савол билан мурожаат қилган мухбиримизга область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Хошимов қуйидагиларни айтди:

Областдаги кўпчилик колхозлар ўз касалхона ва туғруқхоналарига эга бўлмоқдалар. Бу жуда қувончли воқеа. Шу йилнинг ўзида ўнга яқин касалхона янгитдан қурилиб ишга туширилди. Биргина Қуйи Чирчиқ районининг ўзида 75 койкали касалхона (Дмитров номли колхоз) ва 20 койкали туғруқхона қурилиб ишга туширилди. Бу туғруқхона 6 колхознинг бўлинмас фондида ажратилган маблағ ҳисобига қурилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози қишлоғида 25 койкали янги касалхона биноси қад кўтарди. Колхоз правлениеси касалхонани тўла жиҳозлаб берди. Янгийўл район марказида эса 50 койкали янги шифохона ишга туширилади. Бу шифохона давлат бюджети ҳисобига қурилди.

Она ва болаларнинг саломатлигини сақлаш, айниқса ҳомиладор оналар ҳақида ғамхўрлик қилишни яхшилашда туғруқхоналарнинг роли катта. Шунинг учун ҳар бир қишлоқда туғруқхоналарга эга бўлишимиз керак. Кўпчилик колхоз қишлоқларида типовой туғруқхоналар ишлаб турибди. Лекин бу етарли эмас. Яна кўп жойларда туғруқхоналар қуриш керак. Ана шу талабни эътиборга олган қишлоқ хўжалик артеллари ўз кучлари билан туғруқхона қуриб олмоқдалар. Жумладан, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози қишлоғида янги туғруқхона биноси қад кўтарди. Бу бинони колхоз ўз маблағи ҳисобига қуриб олди. Оҳангаронликлар учун 60 койкали янги туғруқхона ишга туширилди.

Областда маъмурий биноларни бўшатиб бериш ҳисобига ҳам шифохоналар сони ортмоқда. Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхоз правлениеси ўзининг идора биносини касалхона учун бўшатиб берди. Ҳозир бу ерда 25 койкали шифохона ишламоқда. Шунингдек «Бўка» совхозида ҳам бўшатиб берилган маъмурий бино ҳисобига 35 койкали касалхона очилди.

Янги ишга туширилган касалхоналар энг янги медицина асбоб-ускуналари билан таъминланди. Бу йил область қишлоқларига 16 та янги рентген аппарати, 24 та «тез ёрдам» машинаси юборилди. Олий маълумотли 104 врач қишлоқларда ишлаш учун жўнаб кетди.

Съезд делегати билан учрашув

Яқинда республика ёш томошабинлар театри биносида Октябрь районидаги маҳалла комитетларининг аъзолари ва активларининг КПСС XXII съездининг делегати, район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Нишонов билан учрашуви бўлди. Бу учрашувга 500 дан ортиқ киши иштирок этди.

Ўртоқ Р. Нишонов тарихий съезд томонидан қабул қилинган буюк ҳужжатлар коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажаришга, халқ фаровонлигини янада оширишга қаратилганлиги ҳақида гапирди.

Сўзга чиққан «Илғор» маҳалла комитетининг раиси ўртоқ Ҳ. Алимов маҳаллада омма билан ишлаш нақадар яхши натижалар берганини, маҳалла аҳолисининг ободончиликка қўшган самарали ҳиссаси ҳақида гапириб, партиямиз XXII съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган маҳалла меҳнаткашлари ўз кучлари билан 1962 йилнинг баҳорида 1,5 километр масофадаги кўчанинг ҳар икки томонига олча дарахти экишини ва замонамиз дидига, чароғон кўчаларнинг ҳуснига муносиб болалар боғчаси қуражакларини айтди.

Шунингдек Раҳматхўжаев, Шомаҳсумов, Ҳолмуҳамедов ва бошқа ўртоқлар ҳам маҳалла кўчаларини, хонадонларни мевали дарахтлар билан безашга маҳалла меҳнаткашлари номидан ваъда бердилар.

Йиғилишда «Тинчлик» маҳалла аҳолисининг Октябрь районидаги ҳамма маҳалла меҳнаткашларига мурожаати ўқиб эшиттирилди. Мурожаатда Коммунистик партиямизнинг XXII съезди қарорларини тўла-тўкис ўрганиш ва унга сидқидил билан амал қилиб, коммунизм қуриш учун фидокорона ишлашга, хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлувчи, текинхўрлик билан кун кўрувчи шахсларни аямай фош қилишга даъват этилади.

Йиғилиш қатнашчилари «Тинчлик» маҳалла аҳолисининг мурожаатини мамнуният билан қабул қилдилар.

Ж. АСОМИТДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ҲИССА ҚЎШАЁТГАНЛАР ҚИССАСИ

Георгий Иванович бугун ҳар қачонгидан барвақт уйғониб, уй деразаларини ланг очиб юборди. Тонгнинг мусаффо ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олди. Ажойиб эди бу тонг! Эсаётган шабада юзларни силаб ўтади. Дарахт япроқларининг «ширт»-«ширт» этиб ерга узилиб тушиши кишига завқ бағишлайди. Дарахт шохидаги митти қушчанинг ёқимли сайрашини асти қўяверасиз. Тоғ орқасидан секин мўралаган қуёшнинг шафақ нури табиат кўринишини янада гўзаллаштириб юборди. Георгий Иванович табиатнинг бунчалик гўзал ҳуснига тўйиб-тўйиб боқаркан, хаёл уни қанотига миндириб узоқ-узоқларга етаклади. Мана, у, қоғоз ишлаб чиқариш цехида. Цехдагилар монтёрни ўртага олишди.

— Раҳмат Георгий Иванович, ишимиз ўнгидан келаяпти.

— Кўнглимиздагини топибсиз.

— Раҳмат...

...Кунларнинг бирида монтёр Г. И. Юсуп шу цехга кириб қолди. Кўрдики, кишилар диққат. Қоғоз тайёрлаш машинасининг ишлаши талабга жавоб бермайди. Агрегат ҳа деганда қоғозни йиртар, баъзан эса бутунлай тўхтаб қоларди.

Георгий Иванович бу масалани ҳал қилишга енг шимарди. Қанчадан-қанча тажрибалар ўтказди, барибир иш ўнгидан келмади. Аммо у сира ҳам умидсизланмади. Монтёр техникага доир адабиётларни кўздан кечирди, қанчадан-қанча тунларни уйқусиз ўтказди. Изланиш ниҳоят самарали натижа берди. Агрегатга бир минутда неча метр қоғоз тайёрланганлигини ҳисобга олувчи махсус асбоб ясади ва ўрнатди. Машинанинг бошқа касалликларини ҳам тузатди. Бу асбобнинг яратилиши комбинатга 2740 сўм фойда келтирди.

Тошкентдаги қоғоз комбинатида ўртоқ Г. И. Юсуп каби коммунист рационализаторлар жуда кўп. Картон ишлаб чиқариш цехининг мастери И. Ш. Гондельман, И. Г. Ефремидий, Г. Я. Медведев, А. В. Суханов, И. В. Федотов...— уларнинг ҳаммасини санаб бўлармиди! Коммунист ўртоқ И. Ш. Гондельман шу йилнинг ўзида 7 та рационализаторлик таклифи киритди. Натижада давлатнинг 1649 сўмлик маблағи иқтисод қилинди. Юқорида номи тилга олинган коммунист рационализаторларнинг ҳаммаси ҳам ана шу каби катта аҳамиятга эга бўлган рационализаторлик таклифлари билан чиқмоқдалар. Комбинатда кейинги ўн бир ой давомида 151 та рационализаторлик таклифи тушди. Натижада давлатнинг 126,5 минг сўм пули тежаб қолинди.

Корхона коммунистлари ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида байроқдор бўлиб келмоқдалар. Бу ўринда мана шундай бир мисолни келтириш мумкин. Ленин орденли коммунист Вера Максимовна Барбашова бошлиқ бригада коллективи йиллик топшириқни муддатидан олдин адо этди. Шу кунларда улар 1962 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Мана, Анна Сатторова... У бошқараётган агрегатлар тиним билмайди. Картон учун масса шу жойда тайёрланади. Масса эса трубалар орқали Гулназира Давлетшина ишлаб турган қўшни хонадаги ванналарга келиб қуйилади ва бу ерда қайта ишланади. Гулназира масса сифатини кўздан кечираркан, чеҳраси ёришди. Қувонмасинми, ахир, цехда тайёрланаётган картоннинг қанчалик сифатли бўлиши асосан унга боғлиқ-ку!

Ён томондаги бинони ишлаб чиқаришнинг юраги дейишади. Бассейнлардан оқиб келаётган масса линейкалар орқали сеткага келиб тушади. Ишлаб чиқаришнинг бу муҳим участкасида Вера Максимовнанинг ўзи кўз-қулоқ бўлиб турибди. Масса сеткалардан ўтиши билан қуюқлашади ва биринчи цилиндрдан ўтгач, қотишма ҳолига келади. Цилиндр шунчалик тезлик билан айланадики, балли дейсан уни бошқараётганларга.

Бу иш Анна Коробова, Зафар Мираҳмедовларга топширилган.

Коммунист Анна Ивановна Сухинина мастерлик қилаётган дафтар цехида ҳаёт қайнайди. Агрегатларнинг бир меёрда ишлаётганлиги кишига завқ беради. Бу ердаги биринчи машинани Юлия Гоголова бошқариб турибди. Бу машинада дафтарнинг чизиқлари чизилади, машина автоматик равишда қоғозни Валентина Мондрова бошқараётган агрегатга узатади. Хуллас, қоғоз машинадан-машинага ўтиб, охири Зина Андреевна Тимофеева қўлига боради. Дафтар тайёр!

— Бир соатда қанча дафтар тайёрланади, — деб сўрадик ўртоқ А. И. Сухининадан.

— Йигирма минг дона. Смена бўйича 150 минг донадан кўпроқ дафтар тайёрланади.

Шундай, коммунистлар бошлиқ бошқа бригада ва цехларда ҳам кишилар зўр меҳнат кўтаринкилиги билан ишламоқдалар. Комбинатнинг бир неча йиллардан буён илғорликни қўлдан бермай келаётганлигининг боиси ҳам ана шунда. Бу йилги кўрсаткичлар янада дуруст бўлаяпти. 11 ойлик топшириқ ошиғи билан адо этилди. Пландагидан ташқари 144 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Белгиланганидан 112 тонна қоғоз, 90 тонна картон ва 213 минг дона дафтар кўп ишлаб чиқарилди.

Коммунистик меҳнат корхонаси учун! Коллектив шу шиор асосида меҳнат қиляпти. Корхона коммунистлари бу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

«Коммунизм қуёши мамлакатимиз тепасида балқиб чиқади! Бу қуёш гўзал Ватанимизнинг бепоён ерларини ўз нури билан тўлдириб юборадиган кунни ўзимизнинг фидокорона меҳнатимиз билан яқинлаштирмоқ учун ҳамма чораларни кўрамиз!».

Комбинат коллективи ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу жўшқин сўзини юрак даъватимиз деб биладилар. Улар юрак даъватига амалий иш билан жавоб беражаклар.

Б. ЭРҚОРОВ.

Энг яхши кўрсаткич

Чирчиқ электрохимия комбинатининг коллективи КПСС XXII съезди шарафига бошланган меҳнат вахтасини йил охиригача давом эттиришга аҳд қилиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритаётир. Корхона ноябрь ойи топшириғини 110,7 процент адо этиб, қўшимча равишда бир неча эшелон минерал ўғит ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Бу, комбинат бўйича сўнгги йиллар ичида қўлга киритилган энг яхши кўрсаткичдир.

Корхонада янги ишлаб чиқариш қувватларининг изчиллик билан жорий қилинаётганлиги маҳсулот тайёрлашни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. «Чирчикхимстрой» коллективининг фидокорона меҳнати туфайли комбинатда метан конверсияси цехи ишга туширилди, металл натрийи цехининг биринчи навбати ва бошқа объектлар ҳам маҳсулот бера бошлади.

Кимёгарлар йил охиригача пландагидан ташқари кўплаб минерал ўғит ишлаб чиқариш юзасидан мажбурият олиб, фидокорона меҳнат қилаётирлар.

В. ШУШЕВСКИЙ.

ВАҚТНИ ТЕЖАШ ҲИСОБИГА

Забойда «ЭКГ-4» маркали баҳайбаг экскаватор ҳар томонга шовқин таратиб, составга тупроқ ва шағал ортмоқда. Мана, орадан 40 минутча вақт ўтди. Машинист уч марта сигнал берди. Бу, состав тўлганлигини билдирувчи ишора эди. Юк ортилган состав отвал хўжалиги томон йўл олди, ўрнига эса яна бошқа состав келиб тўхтади. Орадан 40-45 минут чамаси вақт ўтгач, бу составга ҳам тупроқ ва шағаллар ортиб бўлинди. Смена тугади. Шу пайт кабинадан экскаватор машинисти— коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Александр Гуменюк сакраб тушди-да, экскаватор қисмларини кўздан кечириб чиққач, иккинчи смена машинистлари — Иван Хорошилов, Абдусалом Йўлдошев ўртоқларга:

— Марҳамат, энди навбат сизларга, — деди.

Оҳангарон кон устини очиш разрезининг иккинчи участкасидаги ўртоқ А. Гуменюк бошлиқ бригада аъзолари қўлга киритаётган ютуқларга тан бермасдан бўлмайди. Бригада йиллик топшириқни октябрь ойидаёқ бажариб қўйган эди. Шу йилнинг ўтган даври мобайнида пландагидан ташқари 7 минг кубометрга яқин тупроқ-шағал қазиб, отвал хўжалигига жўнатишга муваффақ бўлди.

— Биз бундай ютуқларга асосан иш вақтини тежаш йўли билан эришаётирмиз, — дейди ўртоқ А. Гуменюк. — Ҳар бир составга норма бўйича 60 минутда тупроқ-шағал ортишимиз лозим. Бироқ бригадамиз аъзолари ҳар бир минутдан унумли фойдаланиб, бу ишни 35-40 минутда бажаришга эришаётирлар.

Т. ҲАКИМОВ.

ЯНГИ АВТОМАТ ЛИНИЯ

Заводимизда ишлаб чиқарилаётган «СТВХ-4А» маркали сеялканинг режа симлари шу кунгача қўл кучи билан тайёрланиб келинарди. Яқинда республика Халқ хўжалиги кенгашининг Давлат конструкторлик-технологик бюроси ходимлари бу процессни механизациялаш имконини берадиган янги автомат линия ихтиро қилдилар. Янги линиянинг ишлаб чиқаришда қўлланилиши туфайли шу участкада меҳнат унумдорлиги 12,5 баравар ошади.

Шунинг учун ўртоқ С. А. Свистунов раҳбарлигидаги технология бўлимининг ходимлари бу ажойиб автомат линияни тез кунлар ичида заводимизда ишлаб чиқаришга жорий қилиш тадбирларини кўраётирлар.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ,
«Узбексельмаш» заводининг инженери.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Чорва қишловини намунали ўтказайлик!

Сут булоғининг кўзини очаётган қиз

Тўйгул ҳар куни дарсдан келибоқ колхоз фермасига бориб бузоқларни боқар, сут соғаётганларнинг ишига қизиқиб қарар эди. У ўз-ўзига: «албатта сут соғувчи бўламан» деб қўярди. Шундай бўлди. 1959 йили Тўйгул 10-синфни муваффақиятли битириб, ўз колхозидаги фермада ишлай бошлади.

Тўйгул Ўролова дастлабки йили 10 бош сигирни ажратиб олди. Уларни ўзи боқиб, ўзи соға бошлади. Авваллари у анча қийинчиликларга дуч келди. Унга ўрганмаган сигирлар асовлик қилар эди. Бир сигир кўп сут берса, иккинчиси сутни камайтириб юборарди. Ана шу қийинчиликларни бартараф қилишда фермадаги кекса, тажрибали сут соғувчи Ҳуринисо опа унга яқиндан ёрдам берди. Тўйгул ўз боқимидаги сигирларга яхши қарарди. Шунинг учун ҳам сигирлар унга тобора ўрганиб борарди.

Ўз касбини чиндан ҳам севган бу қиз энди ҳар бир сигирдан кун сайин кўпроқ сут соғиб ола бошлади.

1960 йили район чорвадорларининг йиғилишида «10-синфни битириб, фермага келган ёш комсомол қиз сут булоғининг кўзини очибди», деган гап тарқалди. Ҳа, Тўйгул ўтган йили ўзига бириктилган 16 бош сигирнинг ҳар биридан 4 минг литрдан сут соғиб олиб, Ўрта Чирчиқ районидаги сут соғувчилар орасида энг юқори кўрсаткичга эришди.

Тўйгул ўзининг ҳалол ва баракали меҳнати билан меҳнаткашлар орасида ҳурмат қозонабошлади. Унга Энгельс номли колхоз аъзолари ва район меҳнаткашлари катта ишонч билдириб, бу йил Тошкент область Советига депутат қилиб сайладилар.

Тўйгул халқнинг ишончини оқлаш учун бу йил ҳар бир сигирдан 5 минг литрдан сут соғиб олиш мақсадида янги ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқда. Сўзи билан иши бир бўлган ёш коммунист Тўйгул бу соҳада катта ютуқларни қўлга киритди.

— Фермамизда, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қ. Мусабеков, — ҳар бир сигирдан бир йилда ўртача 1600 — 1700 литрдан сут соғиб олинаётир. Бу кўрсаткич шу куннинг талабига жавоб бермайди, албата. Биз мўлкўл чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун амалий тадбирлар кўрмоқдамиз. Биринчидан, молларнинг зотини яхшиламоқдамиз. Мустаҳкам ем-хашак базаси яратиб, чорва қишловини кўнгилдагидек ўтказиш мақсадида молхона, бузоқхоналар қурмоқдамиз.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЧЎЧҚАЧИЛИК ЮКСАЛИШДА

ҒАЗАЛКЕНТ («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Районда гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш ишига «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози аъзолари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бу ерда қўйчилик, қорамолчилик билан бирга гўшт етиштиришнинг муҳим резерви бўлган чўчқачилик ҳам йилдан-йилга ривожланаяпти.

Чўчқабоқарлик касбига ўз ишининг моҳир устаси ўртоқ В. Денисов тайинланган. У, чўчқаларни бўрдоқига боқиб семиртириш ва улардан кўплаб бола олиш мақсадида ғайрат кўрсатиб ишламоқда. Бу йил план бўйича чўчқаларнинг сони 380 бошга етказилиши лозим эди. Бу план 125 процент бажарилиб, чўчқаларнинг умумий сони 476 бошга етказилди. Ҳар бир асосий она чўчқадан 12 ўрнига 17 бошдан, бир марта бола олинадиган она чўчқалардан эса 4 ўрнига 6 бошдан насл олиниб, бу соҳада ҳам белгиланган план ошириб адо этилди.

Колхоз давлатга топширган гўштнинг бир қисмини чўчқа гўшти ташкил этади. Шу кунга қадар давлатга 173,8 центнер чўчқа гўшти сотилди.

Колхоз чўчқабоқарлари ўз олдиларига келгуси йили янада кўп гўшт етиштиришни мақсад қилиб қўйганлар.

ПАХТА ҲАМ, ГЎШТ ҲАМ

— Пахта билан бир қаторда гўшт, сут, ёғ ҳам мўл бўлсин!

«Гулистон» совхозининг 5-бўлими ишчилари партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмасига амал қилиб, чорвачиликни кескин ривожлантириш чораларини кўрмоқда. Мавжуд молхоналарнинг ҳаммаси сифатли ремонт қилиниб, қишга намунали тайёрланди. Совхозда ҳаммаси бўлиб 900 бош қорамол, шундан 315 бош соғин сигир, 700 бош чўчқа ва 100 бошга яқин от бор. Ана шу чорвага етарли миқдорда ем-хашак жамғарилди.

Кўрилаётган тадбирлар самарали натижа берди. Бўлим сут соғиш планини бажарди. Мўлжалдагидан ортиқ жун тайёрланди.

Э. УСМОНОВ.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРДА

ССУДА ПУЛИ ТЎҒРИ САРФЛАНСИН

М. Горький номли колхоз правлениеси ишлаб чиқариш харажатлари учун давлат банкидан 62 минг 600 сўм пул олиб, унинг кўп қисмини бошқа мақсадларга сарфлаб юборган. 3 минг 900 сўм пулга Верхне-Волинский сельпосидан ем-хашак сотиб олинди, деб ҳужжат расмийлаштирилган. Амалда эса бу пулга қурилиш материаллари олинган.

Бухгалтериянинг ҳисобида 1900 сўмга қорамол сотиб олинди, деб кўрсатилган. Текширишда бу пулга қонунсиз равишда эҳтиёт қисмлар олинганлиги маълум бўлди.

«Коммунизм», Охунбобоев номли, Куйбишев номли, Т. Шевченко номли колхозларда ҳам давлат томонидан берилган ссуда пуллари бошқа мақсадларга сарфланган. Чорва моллари туёғини кўпайтириш учун берилган ссуда ҳам колхоз раисларининг айби билан бошқа мақсадларга сарфланиб юборилган.

Текшириш натижалари асосида Сирдарё район ижроия комитети йўл қўйилган бундай камчиликларни дарҳол тузатиш юзасидан зарур тадбирларни белгилади.

БЎЛИНМАС ФОНДЛАР ҲИСОБИГА

Кейинги вақтда Янгийўл районидаги колхозлараро йўл қурилиши иши анча яхшиланди. Энгельс номли, Фрунзе номли, Ленин номли ва бошқа колхозлар областимизнинг илғор хўжаликларидан намуна олиб, кўчаларни обод қилишга катта аҳамият бера бошладилар.

Бу иш 1962 йилда ҳам давом эттирилади. Колхозларнинг бўлинмас фондларидаги маблағлар ҳисобига яна 33 километр узунликдаги йўл қуриб битказилади.

МАКТАБЛАР БУФЕТИГА ЭЪТИБОР

Меҳнаткашлар депутатлари Янгиер шаҳар Советининг ижроия комитети яқинда мактаблардаги буфетларнинг ишини муҳокама қилди. Ижроия комитетининг қарорида кўрсатилишича, мактабларда ўқувчиларга маиший хизмат кўрсатиш қониқарсиз аҳволда. Шаҳар савдо бўлими (мудири ўртоқ Мамасолиев) мактаб буфетларида арзон баҳоларда булочка, пирожкалар сотиб туришни кенг йўлга қўймаган. Бир қатор буфетларда чой қайнатилмайди, сут, колбаса ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилинмайди. 2, 3-мактабларда ортиқча бино йўқ деган баҳона билан буфет ташкил этилмаган. 89-ўрта мактабда эса буфет биноси ҳалигача ремонтдан чиқарилмаган.

Шаҳар Советининг ижроия комитети мактаблардаги буфетлар ишини тезда яхшилашга савдо ходимларининг эътиборини жалб этди. Ҳар бир буфетда ўқувчилар учун иссиқ овқатлар ташкил қилиш, чой, компот, кисель ва кондитер моллари билан савдо қилишни кенг йўлга қўйиш юзасидан зарур тадбирларни белгилади.

КЎНГИЛЛИ ХАЛҚ ДРУЖИНАЛАРИ ИШИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Оҳангарон шаҳар Советининг ижроия комитети кўнгилли халқ дружиналарининг ишига жиддий аҳамият бера бошлади. Бунга оид масалалар меҳнаткашлар депутатлари Совети ижроия комитетининг йиғилишларида тез-тез муҳокама қилиниб турипти.

Яқинда ижроия комитет мажлисида цемент заводида ташкил этилган кўнгилли халқ дружинасининг иши кўрилди. Маълум бўлишича, завод директори С. Д. Пяткин, касаба союз комитетининг раиси И. А. Багиров ўртоқлар дружиначиларнинг фаолиятини яхшилашга аҳамият бермай қўйганлар.

Ижроия комитет кўнгилли халқ дружиначиларининг аъзоларига яқиндан ёрдам бериш, безори, ичкиликбозларга қарши курашни ҳар томонлама кучайтириш, ўртоқлик судларининг ҳисобини тез-тез эшитиб туриш юзасидан бир қанча зарур тадбирларни белгилади.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Талаб қондирилади

Редакцияга келган хатларнинг бирида Бўстонлиқ районидаги Сижжак қишлоғида аҳолига маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатишга етарли эътибор берилмаётгани кўрсатилган ва редакция хатни текшириш ҳамда чора кўриш учун район ижроия комитетига юборган эди.

Район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Струпкова редакцияга қуйидаги жавобни қилди:

«Шу йилнинг ноябрь ойидан бошлаб Сижжак қишлоғида ҳоммом қурилиши бошланди. Ҳаммом 1962 йилнинг биринчи кварталида ишга туширилади. Шу билан бирга қишлоқ касалхонаси ва туғруқхонасида ҳам ремонт ишлари бошланди. Бу бинолар ремонтини янги йилгача тамомлаш мўлжалланган. Қурилиш ва ремонт ишлари устидан жамоат контроллиги ўрнатилди».

Сиз кўриб турган бу сурат Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозининг илғор чўпони Ч. Аметов отарида олинган. Ўртоқ Аметов бу йил ҳар 100 совлиқдан 127 тадан қўзи олди. У келгуси йилда 130 тадан қўзи олишга аҳд қилган.

М. Нуриддинов фотоси.

Адабиёт саҳифаси

Қизлар қалбининг тароналари

ЗУЛФИЯ.

ҚИЗЛАР ШЕЪРИНИ ЎҚИБ...

Парпировчи қанотли замон,
Қайга деб мен қилмайман сўроқ.
Сен интилган юксаклик аён,
Ҳар инсоннинг кўзида чироқ.
Замон! Сенинг қанотинг инсон,
Лекин ўзинг ҳар дилга парвоз.
Сен меҳнатсан, севгисан, достон,
Ҳамда етук, ҳам ёш ёлқин соз.
Кўз олдимда даста ёш қалам,
Қулоғимда ранг-баранг овоз.
Ҳар сатридан бедоғ, беалам,
Бахтиёр дил қилади парвоз.
Қуёш сари интилган чечак,
Каби қанча талпиниш, қанот.
Қанот гарчанд куртакдек мурғак,

Унда дадил парвоз барҳаёт.
Ҳар пардада яшар бир дунё,
Ҳар ёш дилнинг ўз дарди, ўти.
Бу диллардан тепсинар гўё
Отилажак булоқ сукути.
Бу чашманинг илк жилғалари
Лабимизга тегиб турибди.
Энг ёпиқ дил сивизғалари
Энди биз-ла бирга юрибди.
Жилғалардан яралур дарё,
Қонда бўлса ижод хитоби.
Тўлқиндан зўр ғаввосдек гўё
Забт этолса ҳаёт китобин.
Моҳир ғаввос китобхон бу кун
Ҳассос дили истайди дурни,
Заррача дур бўлмоқлик учун,
Берайлик дил, кўздаги нурни.

Аввало «Тошкент ҳақиқати» газетамиз редакциясига миннатдорлик туйғулари тўла қалбдан мурожаат қилмоқчиман. Областимизда яшаб, ижод қилаётган қизларнинг қалам ниҳолини тўплаб, келажакда қийғос очилган бир гул дастага асос солдингиз. Бу иш келажакда гўзал анъанага айланиб кетади, деган умиддан маҳрум эмасмиз.

Севимли қизлар! Нафис ва дадил қалам эгалари бўлган сизларнинг ҳар бирингиз дилимга бирдай яқинсиз, ҳаммангиздан умидим бирдай катта.

Сизнинг бу ердаги бир дафтар юрак сатрларингиз ёлқинлари билан ифтиҳор қиламан. «мурғак» қаламларнинг ёрқин жилва касб этишларини умид билан кутаман.

Мен бу ерда сизларнинг асарларингизга баҳо бермоқчи эмасман. Буни ўқувчиларнинг диққатига ҳавола қиламиз.

Ҳар кун ўтган сари ўзларингизнинг кеча ёзган сатрингиз эртанги янги асарингиздаги маҳорат босқичига кўтарилиш учун зарур қадам эканлигини ҳамма вақт хис қилиб бориш бахтини сезаверасиз.

Сиз ҳаммадан бахтиёр ижодкорлар бўласиз — сиз яшаётган ҳаётнинг ўзи бир қўшиқ. Ҳаётнинг ўзи ранг-баранг, инсонлар учун энг керакли, инсоннинг ўз ҳаётини ташкил этган завқли, ижодий, бахтли, осойишта аҳил коммунистик бир ҳаёт.

Шавқли меҳнат ҳам меҳнатли шуҳрат ҳам олдинда.

Оқ йўл сизларга, оппоқ ойдиндек оқ йўл, менинг ёш қаламкашларим!

☆ ☆ ☆

СЕНГА ЁШЛИК!

Ёшлик!
Ёшлик!
Жўшқинсан мунча!
Тўлқинларнинг сендами кучи. —
Гул табиат юзин ювувчи —
Навбаҳорнинг,
Ўйноқ анҳорнинг
Суви янглиғ тошқинсан мунча!
Қайга борсам — фусункор ўзинг,
Қайга боқсам — кўраман сени.
Мафтун этиб ўзингга мени —
Жўш урасан,
Умр фаслин эй баҳор қизи!
Кўнгли сенда,

Атар ўзин ёш —
Сочи оппоқ, мўйсафид тоғлар,
Тиним билмай қайнар булоқлар.
— Навқиронман —
Дер ғурур билан
Минг-минг йиллар ҳамроҳи қуёш...
Тингла, ёшлик — севги, бахт, сурур.
Ҳароратинг — қалбда аланга,
Жўшқинлигинг — илҳом қаламга.
Ўзинг тилда,
Ўзингсан дилда,
Меникисан, ёшлик бир умр!

Гулчеҳра НУРИЛЛАЕВА.

☆ ☆ ☆

ҚЎРИҚҚА КЕТИШАРКАН

Оёқларда кирза этик,
Қипқизариб юзлари,
Перронда турар қизлар
Қувнаб кулар кўзлари.
Қизлар хурсанд ва мағрур...
Улар қалбида баҳор.
Гул қалбларида чўлни
Гул қилиш орзуси бор.
Улар қўриқ ерларга
Кўклам олиб кетишар.

У ердаги баҳорга
Ёзни пайванд этишар.
Коммунизм қуришда
Зўр ишга боғлабсиз бел.
Юракдан опажонлар
Тилайман сизга оқ йўл!

Қутби НОСИРОВА.

☆ ☆ ☆

КОММУНИЗМ ҚИЗИМАН

Ўтмиш тарихининг жилдлари майли,
Оҳари тўкилмай тураверсин жим.
У менга на ёдгор, на биби мерос,
Аммо авлодларим шуни билсинким;
Токчада занг босиб ётган қайчидек;
«Ичкари» аёлни этган заъфарон.
Оҳи кўкка етиб, мунгли найчидек,
Чачвонсиз, ҳур дунё бўлганди армон.
Мен ким, замонам ким, авлодларим ким —
Бахтим ўз тавсифин қилади таъриф.
Олам боқи экан, барқарор у ҳам,
Энди даврим эмас ўткинчи тарих.
Ватаним очганда илк бор кўзини,
Оналар бўлганди меҳрибонлари,
Менга насиб бўлмиш коммунизмнинг
Қўлимда гуркирар гулистонлари.
Кўрмасдик ташқари юзин бир замон,

Бугун кўк гумбазин кучди изимиз,
Сайёра илмидан беради таълим
Алифбе кўрмаган аёл-қизимиз.
Замон бизникидир, биз замонники,
Кўзгуда кўргандек ўз ўзимизни,
Қўлимиз кафтида бизнинг истиқбол,
Яқин кўрмоқдамиз коммунизмни.
Коммунизм қурмоқда Ленинчи авлод —
Бири ғишти билан бири атласи,
Бири илми билан, бири пахтаси.
Барининг қалбида орзуси қанот.
Улуғ Партиянинг ақл, идроки
Порлоқ йўл кўрсатар ҳар биттамизга.
Партиям, Ватаним ва халқим борки,
Чиқамиз коммуна орбитасига.

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

☆ ☆ ☆

МАДҲИНГНИ КУЙЛАБ...

Эй улуғ партиям, ҳаёт машъали!
Она меҳри билан азиз гулингни —
Ўтмиш «ожиза»си бўлмиш бизларни,
Ардоқлаб кўрсатдинг нурли йўлингни,
Сен улуғ ижодкор, йўлчи юлдузсан,
Сен билан топганмиз мангу бахт, иқбол,
Сен билан элимиз қучиб навбаҳор,
Йўлларимиз ойдин, гўзал истиқбол.
Мана бугун қўлда Программанг
Бахтимиз юлдузи, улкан раҳнамо,
Тинчлик, Бахт, Саодатнинг мазмуни
Ёритар халқимиз йўлин доимо.
Ҳар сатри эл бахтин гувоҳномаси,

Мазмуни бир дунё ғояларга бой,
Ленин режалари аён-ку унда,
Ҳатто бунга гувоҳ кўкдаги ул ой.
Бу ҳужжат жазм этган инсон қалбини
Бу калом орзумиз эта олур ҳал.
Чунки ул бахтнома, нодир китобда,
Ленин шуурларин ўқиймиз ҳар гал.
Шунинг-чун мадҳингни куйлаб, партиям,
Илҳомим жўш урди, завқим бир жаҳон,
Орзумга эришиб, такрор куйлай деб,
Умид-ла боқаман келажак томон.

Мамлакат ЖЎРАБОЕВА.

☆ ☆ ☆

Т У Ш

Бу тушми ё хаёл, ёки ҳақиқат,
Боғларда сайрармиш қушлар тинмайин.
Тезгина Гулзора кўтарди бошин —
Кўзига нур тушиб, қолди кўрмайин...
Кўчага отилди атрофи гавжум,
Дарахтда ўйнарди жилваланиб нур.
Унинг қаршисида қувватга тўлиб,
Улкан станоги ишларди гур-гур.
У олға шошилар, тонгги шабода —
Кипригин елпиғич этар кўзига.
Ҳар киши боққанда «қолма орқада»

Дегандек боқарди унинг юзига.
Нафаси қисилар, лекин шошилиб,
Чопармиш севимли дастгоҳи томон.
Ҳеч ета олмасди, аммо будильник —
Кеч қолдинг дегандек жиринглар ҳамон.
Гулзора уйғонди жилмайиб кулди.
Мўралар кўкдан ой-осмон чиройи.
Гулзора шошилиб эшикка юрди,
Қалбда меҳнат завқи, лабда хиргойи.

Муяссар РАҲИМЖОНОВА.

Яқинда «Тошкент ҳақиқати» газета редакциясида ёш шоиралар нинг редакция ходимлари билан ижодий учрашуви ўтказилди. Бунда атоқли ўзбек шоираси Зулфия ёш қаламкашларга поэтик маҳорат ҳақида сўзлаб берди. Суратда: учрашув қатнашчилари, (ўртада) шоира Зулфия.

А. Абалян фотоси.

Марва ЖАЛОЛИДДИНОВА.

Иложим қанча

(ҲИКОЯ)

□ □ □

Салима эрталабдан бери маъюс кўринарди. Ёнидаги машинада иш тикаётган дугонаси унинг ҳолатини зимдан кузатди. Нима бўлди? деб сўрамоқчи ҳам бўлди-ю, яна индамади.

Ниҳоят моторлар тўхтади. Овқатга чиқишди.

— Гапир Салий, нима бўлди, гапирсанг анча енгил тортасан,— далда берди Фарида.

Салима индамади, бироқ кўзларига тирқираб ёш келди. Фарида дугонасининг юрагига қил сиғмай турганини кўриб, бошқа гапирмади. Иккови ҳам хаёлга ботди.

Бечора Салима... Онанинг раъи деб... Бўлмасам... Шундай қилмай бошқа иложи ҳам йўқ эди-да. Уруш йилларидаги қийинчиликлар, жудолик Салимани онасига қаттиқ боғлаб қўйганди. Урушдан соғ-саломат қайтиб келган оталарни ва уларнинг оилалари қувончини кўрганда Қандолат хола ёлғиз юпанчи Салимани бағрига босиб озмунча йиғлаганми? Ота меҳрига интизор бўлган Салима онасининг руҳан қийналаётганини кўриб озмунча азоб тортганми? Бу изтиробларни Салима бир умр унутмайди. Шу сабабли ҳам у, ўзини ва отасини ўйлайвериб касалванд бўлиб қолган, кўнгли ўксук онасининг гапини иккита қилгани ботинолмас эди. Салима урушдан қайтмаган отасининг ўрнини билдирмасликка, қандай бўлмасин онанинг кўнглини кўтаришга ҳаракат қилиб келди. Қўни-қўшниларнинг унга ҳаваси келар, ҳамма қизининг Салимадек хушмуомала, одобли, хаёли бўлишини истарди.

Шу тариқа ойлар, йиллар ўтаверди. Салима гўзал қиз бўлиб балоғатга етди. Бир кун Қандолат хола қизининг олдига келиб, гап бошлаёлмай қийналиб қолди.

— Ҳа, ойи, нима бўлди?!— ажабланди Салима.

Она қизига маъноли тикилди... Кейин четга қараб тутила-тутила гап бошлади:

— Қизим!.. Мана бўйинг чўзилиб... кўзга кўриниб қолдинг. Совчилар келавериб жон-ҳолимга қўйишмаяпти... Менга қолса сендан сира ажралмасам дейман-а!.. Ахир, бир куни шундай бўлиши керак-да... Яхши жойдан одам чиққанда...

Салима уялганидан ўтирган жойига сингиб кетаётгандай бўлди. Узун киприкларини ердан узолмади.

— Бир кунда иккитадан совчи-я. Эрталаб ҳов ҳалиги ҳамманга мошин минишни ўргатадиган Ҳошимжон бор-ку, ўшандан кепти...

Ҳошимжон исмини эшитган Салиманинг юраги дукуллаб, юзлари лоладек бўлиб кетди. Чунки Салима яқиндан бери ўзида ғалати ҳис пайдо бўлганини сеза бошлаганди. Қандайдир ширин туйғу билан энтикар, баъзан ҳеч нарсадан ҳеч нарса йўқ Ҳошимжонни ўйлаётганидан ўзи қизариб кетарди. Мана, ҳозир ҳам Ҳошимжоннинг тимқора кўзлари унга ҳарорат билан боқиб турибди. Ҳа. Ҳошимжон уни астойдил севади. Муҳаббати азбаройи пок, соф бўлганидан Салимага бу ҳақда бирор нарса дегани журъати етган эмас. Лекин демаса ҳам, бу нарса унинг ҳар бир ҳаракатидан сезилиб турар эди. Мана бугун совчи юборибди.

— Унга унамадим!— давом этди Қандолат хола сўзида,— сағир бўлиб битта ўзи шўппайиб ўсган. На ҳовли-жойининг, на зотининг тайини бор. Қадрингга етармиди? Бошини қуйи эгиб ўтирган Салима онасига тик қараб қолди. — Иккинчиси таглик-зотликкина... Амакингнинг ўғли — Абдуллажондан... дейиши билан чақмоқ чақнагандек бўлди. Салиманинг фикри яшин тезлигида ишлай бошлади.

— Ойижон, мен ўқишим керак-ку.

— Ўқийман десанг унга ҳам йўқ демайди. Ҳаммасини гаплашдим. Шундоқ жойдан одам келади-ю, йўқ дейманми? Илоё бахтингни берсин?.. Совчилар кўнглингни сўрамоқчи эди, оррим келди. «Измимдан чиқадиган қиз ўстирганим йўқ» дедим... Абдуллажон ҳам Салимани олиб берсангиз берганингиз, бошқасини олмайман дебди-да. Қарагин, тоза яхши кўраркан сани. Эрнинг яхши кўргани бахт, қизим,— жилмайди Қандолат хола.

— Тегмайман. Ҳеч кимга тегмайман!— деди Салима ва ўкириб йиғлаб юборди.

Шу йиғлаганча ҳеч тинмади. Ахир, шундай Ҳошимжон турган жойда қандай қилиб Абдуллани дейди?... Онасининг тушунчаси хиёл бошқачароқ бўлганда ҳам майли эди-я. Фалончини хоҳлайман, деб очиқчасига айтақоларди. Лекин онаси бундай гапларни кўтара олмайди...

Салима онасининг беҳуш ётганини кўрибгина йиғисидан тўхтади. Қараса онасида ҳаёт асари кўринмайди. У, ҳамма нарсани унутиб, югуриб онасининг тепасига борди.

— Ойижон!.. — деб дод солди, ер тепинди, қандай қилиб ёрдам беришини билолмай, довдираб қолди. Ёнгинасида турган дорини кўрмай, уйнинг у бурчидан бу бурчига елиб қидирди. Ваҳимадан титраб, онасини даволай бошлади. Энг азиз одами, муътабар онасидан айрилиб қолганда нима бўлар эди? Нималар бўляпти ўзи?..

— Ойижон, жон ойи! — деди у онаси кўзини очганда, — нима қилсангиз ўзингиз биласиз, ихтиёр Сизда.

Орадан кўп ўтмай тўй бўлди... Инсоннинг ички кечирмалари билан ҳисоблашмай вақт ўтаверар, ҳаётда ўзгаришлар бўлаверар экан. Мана бир йил ўтганда Салима ўғил кўрди. Бироқ.., оила қувончи кўринмасди.

Абдуллажон она айтганидек ёмон йигит эмас эди. Лекин бирга ҳаёт кечириш учун ёмон эмасликнинг ўзигина кифоя қилмас экан. Гап юрак, дил яқинлигида экан. Салимага ҳаётнинг заррача лаззати йўқ эди. У қисматига ўкиниб, ҳеч ким кўрмаганда аччиқ кўз ёшлари тўкар, эскиликни қарғарди. Онаси ўша қолдиқнинг қули бўлмаганида.., Ахир она қизининг келажагини ўйлагани йўқ, у фақат қизи унга бўйсинаётганини намойиш қилди, ўз ҳуқуқини кўрсатди, холос. Жондан азиз фарзандининг ҳаёти хазон бўлаётгани билан иши бўлмади.

Онасининг саломатлиги, тушунчаси сал бошқачароқ бўлганида ҳам Салима ўзини қандай тутишини биларди-я... Ахир у онасининг бор таянчи, умиди, ишончи... Қандай қилиб измидан чиқади. Шу сабабли у ўзини онасига қурбон этди. Ҳа, худди шундай, қурбон этди. Салима бошидаёқ ҳаётининг умр бўйи ўкинчда, изтиробда ўтишига ақли етганди. Тўғри, онани ҳурмат қилиш керак. Лекин... умр йўлдоши... Нега энди уни она танлармиш?! Салима бу нарса билан келиша олмасди.

Мана натижа. Бир хонада икки хил қалб, икки дунё яшайди. Ҳаётнинг нима қизиғи бор? Меҳринг жўшиб турмагандан кейин ўзингни очилиб-ёзилиб гаплашишга мажбур қила оласанми? Йўқ албатта. Меҳр-муҳаббат буйруқ билан, бировнинг раъйи билан бўладими?

Аёл кишининг севиши шарт эмас, бора-бора яхши кўриб кетади-да, деб ишонган Абдулла аввалига Салиманинг ҳуснига маҳлиё бўлиб, «ахири ўзимники бўлди-ку!» деб севиниб юрди. Лекин кейинги пайтда оилада исталган иликликнинг йўқлиги уни ҳам ўйлатиб қўйди... Салиманинг ҳар бир сўзи унга қаттиқ ботар, баъзан тўғри сўзи, яхши муомаласини ҳам эгрига жўярди. Натижада бўлар-бўлмасга низо чиқа бошлади. Яқиндан бери эса севганига бўлакча муомала қиларди, шу сўзини унга бошқача гапирарди деб, пинҳоний рашк ўтида ўртана бошлади.

Шу туфайли кўпинча кенг уйи тор кўриниб, кўчага чиқиб кетади, аламини ичкиликдан олади. Кайф эса тилга эрк беради. Одамнинг ичидагини ташқарига чиқаради. Мана куни кеча ҳам ичиб келди.

— Нега мендан қаерда юрганимни сўрамайсан?! — деди у хириллаб.

Салима индамади.

— Ҳа, хомуш кўринасиз?! — яқинлашди у хотинига, — меҳрибонингизни соғиндингизми?

— Нима деяпсиз, Абдулла ака??! — Салима ҳайрон бўлди.

— Ўзингни гулликка солмаёқ қўяқол! Ер тагида илон қимирласа билади Абдулла аканг, ҳа! — деб кўкрагига муштлади у.— Ҳошимжон акангизчи Ҳошимжон акангиз! Совчи қўйганлар-ку ўзингизга. А, нима дедингиз!.. Нега индамайсан? Колхозини ташлаб кетибди-ку, сен кетганингга... Ё бунисини ҳам билмайсанми?! Қани айт! Севганингни ҳам шундай кутиб олармидинг? — у бирдан овозини кўтарди. — Айт! Айт!.. Қандай кутиб олардинг!..

Абдулла Салимани йиғлатмасдан тинмади.

(Охири тўртинчи бетда)

БАХТ

«Замона кулфатидан бу кўнгил доғ ўлди, доғ ўлди.
Бу чархи бемурувватдин кўнгил, доғ ўлди, доғ ўлди».

УВАЙСИЙ.

Қизлар ўтди зиёга ташна.
Неча ғунча очилмай сўлди.
Ғазал ёзди кўзини ёшлаб,
Увайсийлар бағри қон бўлди.

Ҳа, биз эдик палахмон тоши,
Орзу, севги энди қафасда.
Ҳамроҳимиз кулфат, кўз ёши,
Хўрлик буғар ҳар бир нафасда.

Бахт изладик лекин ўша бахт,
Хазон янглиғ сўлғин кўринди.
Эркимизни топтаган тож, тахт,
Қабристондай мудҳиш кўринди.

Бахт изладик дарёдек тошиб,
Лекин қаърига ютди саҳролар.
Бахт изладик тоғлардан ошиб,
Қарши олди таҳқир, жазолар.

Бахт изладик кўзда ҳалқа ёш...
Охир қучди бир тонг шуъласи,
Зулматларни ёритди қуёш,
Янграб кетди бахт ашуласи.

Бахтномамиз тутқиздинг қўлга,
Иқболга ёр этдинг партиям.
Ёшлигимиз буркадинг гулга,
Сенга жўшқин қўшиқ, мадҳиям.

Бахт-мен ўзим, ҳаёт боғида,
Неча гулгун тенгдошларим бор.
Бахт—бизлармиз, кўнгил боғида,
Озод Ватан ишқи барқарор.

Бахтимизнинг йўқдир худуди,
Ўлчай олмас ҳечбир тарозу.
Бу — саодат, истиқбол юрти.
Вафо қилар инсонга орзу.

Бу парча нон орзуси эмас,
Тинчлик, тенглик, қардошлик ўзи.
Чеҳралардан кулгу аримас,
Янграр мағрур ҳур инсон сўзи.

Эътибор ОХУНОВА.

☆ ☆ ☆

ОНА СУЗИ

Асфальт кўча ойнадек тоза,
Ҳаёт қайнар гўёки денгиз.
Радиодан таралар қўшиқ,
Куйлар эди хушовоз бир қиз.

Бир кун қизлар билан мактабдан,
Келар эдим китоб қўлимда.
Учраб қолиб қаҳрамон она,
Ҳамроҳ бўлди менга йўлимда.

Кўкрагида қаҳрамонликнинг —
Оналикнинг ёнар юлдузи,
Қуёшдан ҳам иссиқ туюлди,
Фарзандлари ҳақида сўзи.

«Ҳозир менинг ўнбитта болам,
Соғлом ва шод бахтиёр бари.
Ҳаммаси ҳам ўқиган-билган,
Кичиклари ўқийди ҳали.

Мен ҳам, болам, ҳар бир онадек
Фарзандларим бахтин тилайман.
Эл-юрт учун хизмат қилишсин,
Буни кўриб қувнаб юрай мен».

Она сўзин завқ билан тинглаб
Уйга етиб қолибман шу чоқ.
Она ўтиб кетди, ортидан
Ҳурмат билан қарадим узоқ.

Мўътабар ҲАМДАМОВА.

КОММУНИЗМ БИНОКОРИГА

Эй менинг қаҳрамон, ижодкор халқим,
Донишманд йўлбошчим — улуғ партиям!
Сизларга аталур юрак амри-ла,
Виждоним бурчи-ла битган мадҳиям!
Ўлкамнинг оқшоми Ватаним тонги,
Шон қучган бинокор сизлар-ла тотли.
Партиям ва халқим елкама-елка,
Ҳаёт тўфонларин енгган саботли.
Истиқбол йўлида, шонли меҳнатдан, —
Жаҳонга машҳурсан, манглайингда тер,
Гўдаклар кулгуси, оналар сози
Самони қучсин деб, постда бўлинг шер.

Мана, салобатли Ватан устида,
Коммунизм тонги мағрур отмоқда.
Ҳаёт программасин меҳридан бизга
Олам-олам мангу нурлар сочмоқда.

Бу нурдан қўлингда меҳнат қуроли,
Бу нурдан қалбингда жўшқин ҳаяжон.
Бу нурдан тунларда машъаллар ёқиб,
Беҳол қўриқларга келтирасан жон.

Бу нурдан Ватаним куйларга тўлар,
Бу нурдан шоирнинг илҳоми қайнар,
Бу нурдан баҳраманд бўлиб барча эл,
Меҳнат маҳсулидан хирмонлар уяр.

Бу нурдан тоғларда оқар шалола,
Бу нурдан космос ҳам забт бўлар яна,
Бу нурдан яшарар дашту саҳролар,
Бу нурдан коммунизм қилар тантана.

Эй менинг қаҳрамон, ижодкор халқим,
Донишманд йўлбошчим — улуғ партиям!
Сизларга аталур юрак амри-ла,
Виждоним бурчи-ла битган мадҳиям!

Зулфия МИРПУЛАТОВА.

СЕН — ГЎЗАЛ БАҲОР

Умрнинг энг гўзал нафаси-ёшлик,
Ёшлик ҳаётимнинг гуллаган фасли.
Ҳамиша мен билан ҳамнафас шодлик,
Ёшлик севинч, орзу булоғи асли.
Ёшлик чоғимдаги энг ажойиб дам,
Қалбим китобидан ўчмайди сира.
Сонсиз йиллар, ойлар ўтиб кетса ҳам,
Унинг зар варағи бўлмайди хира.
Ёшлик, қувноқ, ёшлик нақадар лазиз,
Ширин ҳаётимда сен гўзал баҳор.
Сенинг ҳар бир онинг бебаҳо, азиз,

Умрбод яшайсан баҳордек такрор.
Дақиқанг қийматин ўлчайин десам,
Кумушдан тарозу, олтин тош ҳам оз.
Сени куйлаб дилим торини чертсам,
Тинимсиз янграйди ёқимли овоз.
Ўтмасдан умрнинг бу олтин фасли,
Безайлик гулласин, яшнасин яна.
Ленининг баҳордек доим ёш насли,
Коммунизм сари борар мардона.

Нилуфар ХОЛХЎЖАЕВА.

☆ ☆ ☆

БОИСИ: ҲАЁТ

Мунча ҳам оромбахш, мунча латифсиз
Ёшлик таронаси дилрабо куйлар,
Дил торин чертганда қувноқ оҳанглар,
Севинчим дарёю, мавжланар ўйлар.
Сен ёяр кўнгилга чаман гулбаҳор,
Лолалар чайқалиб, қушлар чалар тор,
Жилғалар қўшиғи, чечаклар нози,
Диёр гўзаллиги бу куйларда бор.
Нақадар ёлқинли, ўйноқ торингиз,
Навоингиз севгучи дилга шифокор,
Бўлса эди, сўздан бойлигим, куйлар,
Ёзардим мадҳингиз такрор ва такрор.
Дўстларим сўрашар, «Шунча ҳам мафтун

Бўлурми киши ҳам куйларга ҳой қиз?,
Кўзларинг ёнади, шодлик, ҳаяжон —
Чулғайди борлиғинг тинглагач ҳар кез!»
Дейман: «Мафтунлигим боиси: ҳаёт,
Куйларда шу ҳаёт қалби жаранглар,
Шўх куйлар завқимга бағишлар қанот,
Шунингчун қалбимда қўшиқлар янграр.

Фотима ТОШМАТОВА.

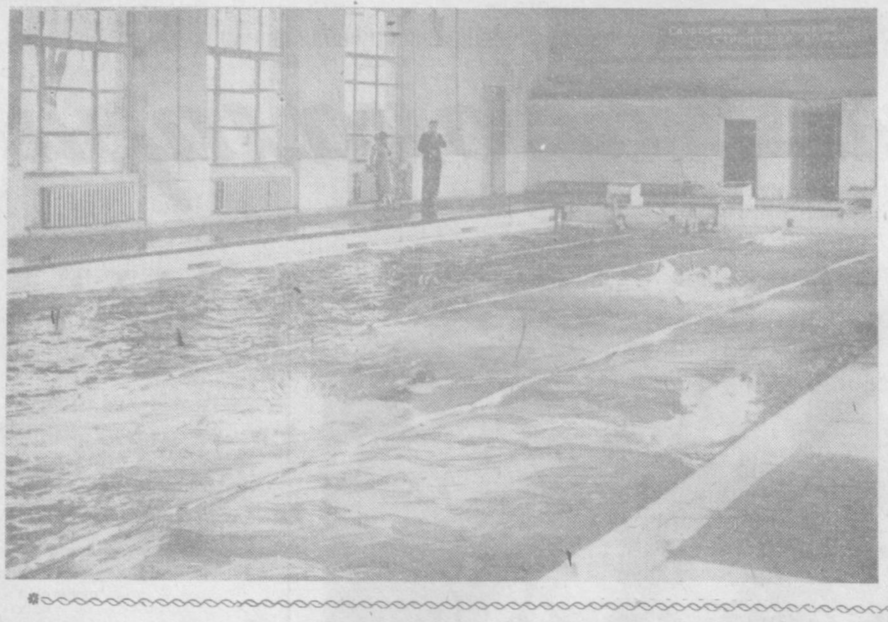

СПОРТЧИЛАРГА СОВҒА

Тошкентнинг сузиш спорти ишқибозлари яқинда яхши совға олдилар — 14-ҳунар мактабида қуриб битказилган қишки сузиш бассейни ишга туширилди. Бу Ўзбекистонда биринчи қишки бассейндир. Бассейнда 25 метр узунликка эга бўлган бир неча полоса бор. Бу ерда сузиш спорти ҳаваскорлари учун қулай шароитлар яратилган.

Яқинда спортчиларнинг биринчи чиқишлари бўлди. Унда Ватанимизнинг машҳур сузувчиларидан бири, СССР чемпиони А. Колесников ҳам қатнашди. Шу кунларда қишки бассейнга сузиш спорти ҳаваскорлари кўплаб келиб турибдилар.

Н. АКРОМОВА.

Суратда: янги сузиш бассейнида.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИ ЙИЛ ДАСТУРХОНИ ТЎКИН БЎЛСИН ДЕБ...

Тошкент шаҳар Ленин районидаги кондитер комбинатининг коллективи янги йил арафасида ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаб, эл дастурхони учун хилма-хил ширинликларни кўплаб етказиб бераётир. Айниқса бу соҳада 4-цех коллективи қўлга киритаётган ютуқлар диққатга сазовордир. Цехда ҳозир ҳолва, пашмак, парварда каби 12 хил ширинликлар тайёрланаяпти.

Цех коллективи йиллик планни муддатидан илгари бажариб, ҳозир келгуси йил ҳисобига ишламоқда. Яқинда цехда новвот бўлими ишга тушади. Шунда цех ҳар ойда 20—22 тоннадан новвот ишлаб чиқара бошлайди.

Ш. АБДУЛЛАЕВ.

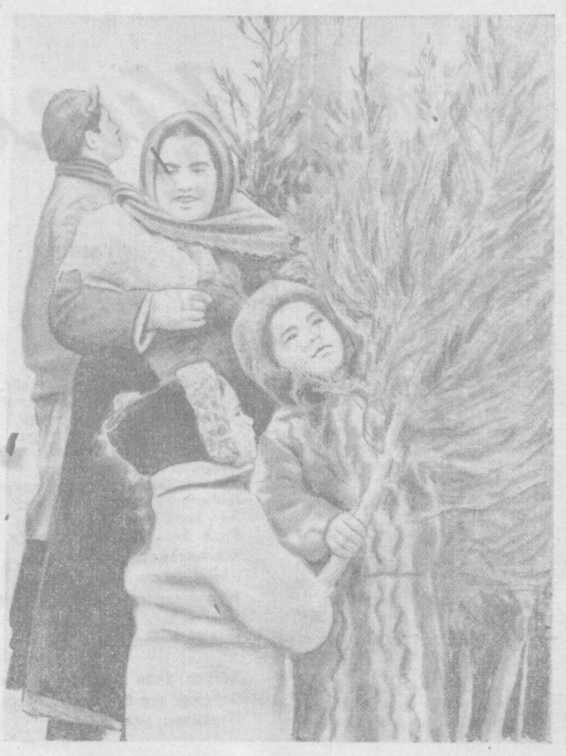

Шу кунларда пойтахтимизнинг кўпгина жойларида Янги йил элчиси — арча савдоси қизғин. Суратда: Пушкин майдонида арча савдоси.

А. Абалян фотоси.

Иложим қанча

(Боши учинчи бетда)

...Салима кечаси билан мижжа қоқмай чиқди. Хаёл дарёси уни дам бир, дам иккинчи қирғоққа улоқтирарди. Нима қилсин?! Бу аҳволни бировга гапириб бўлмаса, лоақал онасига ҳам гапира олмайди... Кетиб қолай деса одамлардан ҳам олдин онасини ўйлайди. У онаси билан минг хил суҳбат қуриб кўрди. Мияси ғовлаб кетди. Кўзига ҳар хил башаралар кўриниб, қулоғига турли овозлар эшитила бошлади. «Нега қаерда юрганимни сўрамайсан?» деярди Абдулланинг хира овози. «Айт, айт дейман!» дейди бу орада кўзини қинидан чиқарай деган эр. Худди шу пайт «тақдир, болам пешонанг... Қўявер, яхши кўрганидан рашк қилади» дейди онаси. Кейин бирдан юзини бужмайтириб: «Шўргинанг қурсин, қизим» деб йиғлай бошлайди. «Ҳошимжон ҳам эсликкина йигит экан. Ўша билан бўлиб кетганингда ҳам бу азобларни кўрмасмидинг, увв!», — деб уввос солади. «Дугонажоней, юракларим эзилади аҳволингга», дейди Фарида ачиниб.

Салима бу ғала-ғовур овозларни эшитавериб, турли-туман башараларни кўравериб, чарчаб кетди. Шунда бирдан яқингинасида «Ойи!» деган овоз эшитиб қолди. Бу овоз Салиманинг миясига равшанлик бергандай бўлди. Баҳодир!.. Баҳодирим, қўзичоғим!.. Енгил тортди у. Ҳатто юзига табассум ҳам олди. Фарзанд қандай ширин-а!!! Баҳодир уйқусидан уйғониб, унга қараб талпиниб ётарди.

Салима ўғлига қараб нимага бунчалик сиқилганини ҳам унутаёзди. Бир бурда жигар порасини авайлаб кўтариб, бағрига маҳкам босди. Қандай илиқ, юмшоқ, яқин... Мана, Салима ҳам она. Йўқ, у боласини бундай қийноққа солмайди. Унинг хаёл оти яна йўрғалаб кетди. Баҳодир навқирон йигит бўлади. Вақт-соати етиб қиз танлаш пайти келади. Йўқ, Салима бу ишга сира аралашмайди. Ихтиёрни ўзига қўяди. Чунки келин билан ўғли ҳаёт кечириши керак. Ўзи хоҳлаганга уйлансин. У ширин хаёл билан бир лаҳзагина бўлса ҳам дунёнинг ташвишларини унутгандек бўлди. Ўғлининг юзларига юзларини қўйди.

— Баҳодирим!

... Салима нонушта ҳам қилмасдан ишига йўл олди. Қадамини битта-битта босиб кетаётса қўққисдан биров:

— Салима! — деб қолди. Бу Ҳошимжоннинг овози эди. У қулоғига ишонмайди. Салимагагина эмас, юракдан чиққан бу товуш Ҳошимжоннинг ўзига ҳам бегонанинг овозидай эшитилганди.

Салима ялт этиб қараганида, Ҳошимжоннинг йўғон лаблари негадир титрарди. Салиманинг ранги қув ўчиб, юраги орқасига тортиб кетди. У кўзларини Ҳошимжоннинг тийрак кўзларидан яширолмаган эди. Улар бир зайлгина бир-бирларига телмуриб қолишди. Икковининг ҳам кўзида ёш кўринди. Хиёл ўтиб Салиманинг бўздек оқарган юзи алангланиб кетаётгандек бўлди. Шундагина ўзига келиб ўнғайсизланди. Қуюқ киприкларини ерга қадади.

Салима!.. Ҳеч ўзгармаган... Ўша хаё, ўша латофат, ўша майинлик... Ҳожимжон ҳамон ундан кўз узолмасди.

— Ўша кетишимча бу ерларга энди келишим... Район марказига атайлаб тушдим... Сизни кўрмасдан кетгим келмади... Мен сизни тўхтатмоқчи эмас эдим, узоқдан кўриб кетмоқчи эдим. Кучим етмади. Ҳали ҳам ўша куч, ўша ҳарорат билан... — Узуқ-юлуқ гапирарди Ҳошимжон ҳаяжонланиб.

— Юр кетамиз!.. — деди у ниҳоят бўғиқ бир овоз билан. — сен менинг учун ҳали ҳам ўша-ўшасан... Мен бошқага уйлана олмайман.

Орага сукут чўкди.

— Йўқ... — деди Салима оғир хўрсиниб, — боролмайман. Ҳеч қаерга кетолмайман...

— Баҳодирни ўйлаяпсанми?

Салима бошини қуйи эгганича тураберди.

— Уни ҳам олиб кетамиз... Болада нима айб?!

— Онам!.. — Салиманинг томоғига бир нарса тиқилгандай бўлиб, бу ёғига гапини давом эттиролмади.

Шундай деди-ю, юрак амри билан Ҳошимжон қошида туриб қолганига хижолат бўлди. Ўзини унинг меҳри қармоғидан зўр билан юлиб, худди биров қувлаётгандек югуриб кетар даражада тезюриб кетди. Бироқ кетидан қараб қолган Ҳошимжоннинг ўткир кўзлари Салиманинг орқасини куйдириб юбораётгандек эди. Салиманинг иситмаси чиққандек бўлди, кўзлари тинди. Кимдандир нажот истагандек узоқларга қараб термулди. Оғир хўрсинди. Мияси шишиб, ишига зўрға етиб келди.

Ишини бошлаб ҳам сира ўзига келолмади. Мана энди дугонаси билан боятдан бери ўтирибди. Хаёл дарёсида оқади...

Фарида бир нима деб дугонасининг хаёлини бўлишдан қўрққанидан анграйиб қолганди. Бир вақт Салима нафасини ростлаб олди-да:

— Шунақа Фарида... — деди гўё ҳамма гапини гапириб бўлгандай. Кейин юзига табассум олди:

— Унутмабди... Унутолмайман... Лекин нима наф?!! Иложим қанча?! Қурбонман.

Фарида Салиманинг дардини тушунарди, дугонасига тик қараб, гап бошлади:

— Ундай дема, Салима. Ўзинг «хўб» деб қўйиб, энди қурбонман, дейсан, курашмагансан. Агар қаттиқ туриб олганингда эди бу аҳволга тушмаган бўлардинг...

ТОҒЛАРДА БОҒЛАР

Оҳангарон водийси яқинидаги Гушсой атрофидаги юзлаб гектар тоғ ўрмонлари бундан 5-6 йил муқаддам қаровсиз ётар эди. Бу ердаги ўрмон хўжалигининг биринчи ва иккинчи бўлими хизматчилари ана шу тоғ ўрмонлари орасидан янги ер очиб боғ барпо этишга қарор қилган эди.

Ўрмончилардан инженер О. Мираҳмедов ва Абдураззоқ Мелибоев, Қўчқор Зокиров, Барат Қаюмов ўртоқлар бошчилигида Гушсойнинг Қушюрт, Оқчечак, Туятош, Андаржон ва Ёнғоқли деган жойларига 1954 йилда биринчи ҳужум бошланган эди. Бир йилнинг ўзида 310 гектардан ортиқ ер ўзлаштирилди. Бу ташаббускорлар сафига тезда М. Саибов, Э. Расулов, П. Расулов, К. Назиров ўртоқлар каби юздан ортиқ ғайратли кишилар қўшилди. Улар нов билан сойдан сув чиқариб, Ёнғоқли ва Терскўлда шафтолизор ҳамда ўрикзорлар барпо қилдилар. Туятош ўрмонларида эса 45 гектар ерга мевали дарахтлар ўтқазилди.

Янги боғлар шу йили ҳосил берди. Унинг мевалари ўрмон хўжалиги омборларини тўкин қилди.

Гушсой ўрмонлари янги ташкил қилинаётган боғ-бўстонлар ҳисобига чекиниб бормоқда. Ўрмон хўжалиги коллективи 1963 йилгача яна 130 гектар ерни мевазорларга айлантиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Т. ШЕРАЛИЕВ.

УЛГУРЖИ САВДО ЯРМАРКАСИ

Қатор қўйилган стендларда эркаклар, хотин-қизлар, болалар пойафзалларининг хилма-хил фасонларини кўрасиз. Улар Тошкент, Самарқанд, Қўқон, Андижон, Бухоро, Чирчиқ ва Наманган шаҳарларидаги пойафзал фабрикаларида тайёрланган. Алоҳида витринада пойафзални моделлаштириш марказий лабораторияси ва чет эл корхоналарида ишланган молларнинг энг яхши нусхалари қўйилган. Булар Тошкентда ташкил қилинган улгуржи савдо ярмаркасида намойиш қилинмоқда. Ярмаркада 700 дан ортиқ экспонат бор. Улар орасида Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасида тайёрланган оёқ кийимларининг янги хил моделлари юқори баҳо олди.

Республиканинг ҳамма савдо ташкилотлари, саноат корхоналарининг раҳбарлари, «Узобувьторг» конторасининг вакиллари, Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши ва Госпланининг ходимлари ярмаркага қўйилган оёқ кийимлари моделларини кўриб чиқиб, баҳолайдилар. Молларнинг энг яхши нусхалари танлаб олиниб, 1962 йилда харид қилиш учун шартнома тузилади.

Улгуржи савдонинг бундай формаси Ўзбекистонда иккинчи марта ўтказиляпти. Бу яхши самаралар бераётир. Чунки ярмаркада савдо ташкилотлари билан саноат корхоналари ўртасида яқин алоқа боғланади. Бу эса, аҳолининг ўсиб бораётган талабларини яхшироқ қондириш ва чиқарилаётган пойафзаллар ассортиментини кенгайтиришга имкон беради.

Ярмаркада савдо жуда қизғин бўлди. Уч кун ичида 83 миллион сўмлик оёқ кийимлари сотилди.

С. БЕЛИКОВА.

ПОЭЗИЯ КЕЧАСИ

Республикамизнинг кўзга кўринган атоқли шоири Мамарасул Бобоев 50 ёшга тўлди. Шу муносабат билан Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида юбилей поэзия кечаси ўтказилди. Кечада филология фанлари кандидати М. Шарипов шоирнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида гапирди. Шоирлардан Миртемир, Шуҳрат, Султон Акбарий ва бир неча ёш қаламкашлар юбилярни табриклаб, унинг шеърлари ва таржималаридан ўқиб бердилар.

Филология фанлари кандидати У. Рашидов, доцент Ш. Абдуллаева ва студентлардан Э. Раимов, Д. Турсунхўжаевалар сўзга чиқиб, институт ўқитувчилари ва студентлар номидан Бобоевни қизғин табрикладилар. Кеча охирида сўз олган М. Бобоев ўзининг ижодий режалари ҳақида гапирди ва янги ёзган шеърларидан ўқиб берди.

Бугун Ўзбекистон ёзувчилар союзининг Ҳ. Олимжон номидаги адабиётчилар уйида Мамарасул Бобоевнинг катта юбилей кечаси ўтказилади.

С. МЎМИНОВ.

ЁНҒИННИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

ҲОДИСА

Колхозчи Карим Абдимўминовнинг уйида ёлғиз қолган 5 яшар ўғли ўйинқароқлик билан пичанга гугурт чақиб кўрибди. Катталарнинг ёш болани эътиборсиз қолдириб кетиши кўнгилсиз ҳодиса рўй беришига сабаб бўлган. Пичан ғарами ёниб, ўт кучайган. Бундан шу атрофда бўлган колхоз тракторчиси Хасра Сувонов хабар топиб қолди. У шошилинч равишда шу яқиндаги мактаб дирекциясига борди. Ўтни ўчириш учун ўқитувчилар ва юқори синф ўқувчилари ёрдамга келишди. Бу вақтда пичаннинг ярми ёниб бўлганди. Ўт пичан орқали уйга ўтиши турган гап эди. Аммо, бундай бахтсизликнинг олди олинди. 35-мактаб ўқитувчиларидан Муҳаммад Зиятдинов, Сайфулла Суюнов, Толиб Эргашев ва ўқувчилардан Полвон Баратов, Рўзивой Маҳмудов, Зокир Маматовлар кўплашиб ўтни ўчиришди.

Уй эгаси улардан чексиз миннатдор бўлди.

У. МАМАТОВ.

Бўка райони, Охунбобоев номли колхоз.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ДЎСТЛИК МИССИЯСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА ✽ ГЕРМАНИЯ ПРОБЛЕМАСИ ҲАЛ ҚИЛИНСИН ✽ МУСТАҚИЛЛИК КУННИНГ БИР ЙИЛЛИГИ ✽ ҲИНДИСТОН ҚЎШИНЛАРИ ПОРТУГАЛИЯНИНГ МУСТАМЛАКАСИ ДАМАН ВА ДИУНИ ОЗОД ҚИЛДИЛАР

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ҲИНДИСТОНДА БЎЛИШИ

БОМБАЙ, 18 декабрь. (ТАСС). Бомбайда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун куннинг биринчи ярмида Бомбайдаги «Тарапоревала аквариум»ни бориб кўрди.

Шундан кейин Л. И. Брежнев ва унинг ҳамроҳлари Хавкин номидаги бактериология илмий-тадқиқот институтига бордилар. 1899 йилда рус врачи В. М. Хавкин ташкил этган бу институт Ҳиндистоннинг энг кекса медицина муассасаларидан биридир. Институтининг асосий вазифаси—чума, вабо, тиф, дизентерия, безгак, менингит каби юқумли касалликларга қарши курашишдан иборат. Институт медицина кадрлари тайёрлаш ва турли вакциналарни ишлаб чиқариш билан шуғулланади.

Доктор В. М. Хавкин вабога қарши курашиш учун 1893 йилда Калькуттага келган эди. В. М. Хавкин 1896 йилда Бомбайга кўчиб келади ва бу ерда чумага қарши вакцинани вужудга келтиради. Янги дорининг жуда яхши натижа берганлигини ҳамма тан олади.

Ҳозирги вақтда В. М. Хавкин институти йирик давлат илмий-тадқиқот маркази бўлиб, унда 850 дан кўпроқ киши ишламоқда. Институтнинг турли профилдаги тўққиз бўлими бор.

Институт директори Х. И. Жхала ва институтнинг профессор-ўқитувчилари азиз совет меҳмони СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни ва унинг ҳамроҳларини кутиб олдилар. Доктор Жхала СССР Олий Совети Президиумининг Раисини институт ходимлари номидан табриклаб, Л. И. Брежневнинг институтга келиши институт билан Совет Иттифоқидаги илмий-тадқиқот марказлари ўртасида илмий ҳамкорликни янада кенгайтиришга ёрдам беради, деб таъкидлади.

Л. И. Брежнев лабораторияларни бориб кўриб, институтдаги илмий ишлар билан танишиб чиққанидан кейин институт директорига қуйидагиларни айтди: «Сизнинг ишингиз оғир бўлса ҳам, лекин инсонпарварлик мақсадларини кўзда тутади. Мен институт коллективининг инсониятга манфаат келтирадиган фаолиятида муваффақиятлар қозонишини ва бундан кейин ҳам прогрессга эришувини чин кўнглимдан тилайман».

ДЕҲЛИ, 18 декабрь. (ТАСС). Мудофаа министри Кришна Менон Ҳиндистон армияси бугун саҳар пайтида ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво кучларининг ёрдами билан Гоага силжиб борганлигини эълон қилди. Кришна Менон айтдики, Португалия Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига яқинда юборган жавобида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг резолюциялари руҳида музокаралар олиб боришдан бош тортганидан кейин, Ҳиндистон шундай ҳаракат қилишга мажбур бўлди. Ҳиндистон музокаралар олиб боришга тайёр эканлигини маълум қилган бир пайтда Португалия Гоа оккупациясини давом эттириш шарти билангина музокаралар олиб боражагини билдирди. Ҳиндистон қўшинлари, деди министр, Гоанинг аҳволини яхшилаш ва маҳаллий аҳолига ёрдам бериш учун Гоага қараб йўл олдилар.

КРИШНА МЕНОН БАЁНОТИ

Кришна Менон асосан қуруқликдан ҳаракат қилиб борилаётганлигини таъкидлади. Ҳарбий-денгиз кучлари қўмондони контр-адмирал Соман раҳбарлигидаги ҳарбий-денгиз кучлари ва авиация вице-маршали Пинто раҳбарлигидаги ҳарбий-ҳаво кучлари зарур ёрдам кўрсатадилар ва қўшинларни пана қилиб турадилар ҳамда зарур деб топилган ҳар қандай чораларни кўрадилар.

Менон айтдики, Ҳиндистон қўшинлари ўзгаларнинг мамлакатига бостириб кирмай, балки Ҳиндистоннинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставига хилоф суратда Португалия томонидан ғайри қонуний оккупация қилинган қисмгагина кириб бормоқдалар.

Менон Ҳиндистон томонидан кўрилган тадбирлар ҳаққоний тадбирлардир, деди. Бу — Ҳиндистон кўп вақтдан буён пайсалга солиб келган бурчнинг бажарилишидир. Биз, деб сўзини давом эттирди у, 14 йил мобайнида сабр-тоқат билан кутиб келдик. Гоада кўп иғвогарлик ва репрессиялар қилинишига қарамай, Португалия билан музокаралар олиб боришга ҳаракат қилиб келдик. Жамоатчиликнинг қатъий талабига қарамай, ҳукумат тегишли чораларни кўришдан ўзини тийиб келган эди. Сўнгги вақтларда можаро рўй берганидан кейингина қўшинлар ҳужумга ўтдилар. Бу можаролар рўй берган вақтда ҳам Ҳиндистон 10 кун мобайнида ўзини тийиб келди. Португалияликлар эса, Гоада репрессия ҳаракатларини давом эттира бердилар ва иғвогарлик қилдилар. Маълумки, португалияликлар ҳам яқинда бу районга ўзларининг мадад кучларини юборган эдилар. Шундай шароитда армия ҳужумга ўтди.

МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ СЎНГГИ ТАЯНЧИ ЕМИРИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ, 18 декабрь. ТАСС мухбирлари Б. Васильев ва В. Матяш хабар қиладилар:

Ҳиндистон тупроғида Португалия мустамлакачилигининг сўнгги дамлари келди. 450 йилдан кўпроқ вақт мобайнида мустамлакачилар асоратида азоб чекиб келган Гоа, Даман ва Диу халқи озодликка эришмоқда. 18 декабрда соат 0—30 минутда Белгаум шаҳрида ўтказилган матбуот конференциясида мустамлакачиларнинг Ҳиндистондаги сўнгги таянчини йўқ қилиш мақсадида уруш ҳаракатлари бошланганлиги расмий суратда эълон қилинди.

Матбуотнинг хабар беришича, Ҳиндистон қўшинлари бир вақт ичида икки участкада — Полем районида (Гоанинг Жанубий қисми) ва Патардев районида (Гоанинг шимолий қисми) Гоага кириб келдилар. Португалия армияси жиддий қаршилик кўрсатмаётир. Ҳужум муваффақиятли бормоқда.

Ҳиндистон қўшинлари Гоага қилинган ҳужум билан бир вақтда Даман ва Диу чегарасидан ҳам ўтдилар.

Генерал-лейтенант Чоудхури Ҳиндистон қуролли кучларининг операцияларига умумий раҳбарликни амалга оширмоқда, генерал-майор Кандетх қўшинларга қўмондонлик қилмоқда. Ҳиндистон армияси бош штабининг бошлиғи генерал Тхапар Гоани озод қилишда қатнашаётган қўшинларга мактуб билан мурожаат қилди.

Ҳиндистон қуролли кучлари самолётларидан халққа қарата мурожаат сўзлари ёзилган варақалар Гоа, Даман ва Диу территориясига ташланди.

Ҳиндистон ташқи ишлар министрлиги расмий вакилининг мухбирларингизга хабар беришича, Ҳиндистон қўшинлари Гоа пойтахти Панжим шаҳрига томон муваффақиятли силжиб бормоқдалар.

Умум Ҳиндистон радиосининг хабар беришича, Ҳиндистон армиясининг қисмлари бугун кун бўйи Гоадаги яна икки шаҳарни озод қилганлар. Португалияликлар асир олинган, шунингдек Португалия мустамлакачи қўшинларининг қурол-яроғ ва ўқ-дорилари ўлжа қилинган.

ЛОНДОН, 18 декабрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Белгаумдан хабар беради:

Ҳиндистон қўшинлари бугун эрталаб Гоанинг жанубий қисмига (Мажхали яқинига) денгиздан десант туширдилар ва қирғоқ плацдармини вужудга келтирдилар. Қўшинлар ҳозирги пайтда 17-ҳинд пиёда аскар дивизияси билан қўшилиш учун илгари силжиб бормоқдалар. Ана шу дивизия бугун саҳар пайтида уч томондан Гоага ҳужум бошлади.

Қўшинларнинг асосий колоннаси туш пайтида Гоа томон 8 миля йўл босиб ўтди ва Панжимга олиб борадиган асосий автостраададан жанубдаги Коллем шаҳрини ишғол қилди. Ҳужум қониқарли давом этмоқда.

Ҳиндистон ҳукуматининг вакили Гоа радиостанцияси бугун эрталаб ўз эшиттиришларини тўхтатганлигини билдирди. Ҳиндистон ҳукумати вакилининг фикрича, португалияликлар радиостанцияни портлатган бўлсалар керак.

Белгаумдан Деҳлида олинган хабарларга қараганда, Ҳиндистон авиацияси бугун эрталаб Гоа аэропортини ва Диу аэропортини бомбардимон қилган. Бу аэропортларнинг ҳар иккаласи ишдан чиқарилган.

Умум Ҳиндистон радиосининг хабар беришича, шарқ томондан силжиб келаётган Ҳиндистон қўшинлари Моллимни ишғол қилганлар.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИ СЕССИЯСИДА

СТОКГОЛЬМ, 18 декабрь. (ТАСС). Кеча Жаҳон Тинчлик Кенгашининг сессиясида қуролсизланиш, Германия проблемаси, миллий мустақиллик проблемалари, тинчликни ҳимоя қилиш ва тинчлик тарафдорлари ҳаракатини активлаштириш чоралари комиссиялари кун бўйи ишладилар.

Комиссиялар бугун ўз ишларини давом эттирмоқдалар.

НИГЕР МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ БИР ЙИЛЛИГИ

НИАМЕЙ, 19 декабрь. ТАСС нинг махсус мухбири Р. Серебрянников хабар беради:

Кеча Нигер Республикасининг пойтахти Ниамейда мустақиллик эълон қилинган куннинг бир йиллиги муносабати билан тантанали маросим ўтказилди.

Нигер Республикасининг президенти Амани Диори бу маросимда нутқ сўзлади ва, мамлакат аҳолисига мурожаат қилиб қолоқликка, касалликларга, қашшоқлик ва жаҳолатга қарши кураш олиб боришга даъват этди.

СССРнинг Мали Республикасидаги элчиси А. И. Лошчаков бошчилигидаги совет делегацияси Нигер Республикаси мустақил деб эълон қилинган куннинг бир йиллиги муносабати билан ўтказилаётган байрам тантаналарида қатнашмоқда.

Телевизор

20 ДЕКАБРДА

Рус тилида: 18.30 — **Коммунистик етуклик аттестати учун** (ёшлар учун).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Телевизион янгиликлар,** 19.10 — **Республикамиз далаларида,** 19.20 — **Колхозлар — деҳқонлар учун коммунизм мактаби** («Коммунизм қуриш улуғ программаси» циклидан суҳбат), 19.40 — Сўз — **Илғор чорвадорларга,** 19.55 — **«Земгале» совхозининг паррандачилари** (илмий-оммабоп фильм), 20.10 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ф. Раҳматова концерти.**

Рус тилида: 20.40 — **У ҳеч қачон келмайди** (ҳужжатли фильм), 20.50 — **Телевизион янгиликлар,** 21.00 — **Республикамиз далаларида,** 21.10 — **Киножурнал** ва **Варшава сиренаси** номли бадиий фильм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/XII да **Оққуш кўли,** 21/XII да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/XII да **Гамлет,** 21/XII да **Фурқат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/XII да **Тошболта ошиқ,** 21/XII да **Ғазал фожиаси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталари гастролининг давоми.**

Мактабларнинг каникул кунларида 31/XII дан 10/I гача **«Дўст болалар арчаси»** ва **цирк томошалари.** Билетлар сотилмоқда. Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Кино

Жаннатда кулги — «ВАТАН», «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 12, 4 ва кеч 8 да), «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 1, 3 ва кеч 5 да).

Ингури бўйида — «МИР», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва контораларида, шунингдек корхона ва муассасалардаги жамоатчи вакиллар, шаҳар ва қишлоқ почтальонлари томонидан 22 декабргача қабул қилинади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01841. Нашр. В. 1749.